

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav správních a sociálních věd**

Analýza rozvoje města Pardubice

Gabriela Tomolová

**Bakalářská práce
2012**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Gabriela Tomolová**
Osobní číslo: **E09407**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Analýza rozvoje města Pardubice**
Zadávací katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce analyzuje rozvoj města z hlediska demografického vývoje, mobility, dostupnosti, podpory, kultury a dalších oblastí týkajících se života ve městě Pardubice. Práce se orientuje zejména na:

- Základní charakteristiku města
- Obyvatelstvo
- Hospodářství
- Veřejná zařízení
- Technickou infrastrukturu

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. 2011 [cit. 2011-06-12]. ČSÚ Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubice.czso.cz/>>.

HRABALOVÁ, S. Teorie a praxe rozvoje měst a obcí. Brno : Masarykova univerzita, 2004. 93 s. ISBN 80-210-3356-8.

PARDUBICE [online]. 2011 [cit. 2011-06-12]. Úřad. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubice.eu/urad.html>>.

PILNÝ, J. Ekonomika veřejného sektoru, Pardubice: UPa, 2007, ISBN 978-80-7395-021-7.

Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. Jan Mandys
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 30. června 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2012

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 22. července 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2012

Gabriela Tomolová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Mgr. Janu Mandysovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce s názvem Analýza rozvoje města Pardubice se zabývá ekonomickým a sociálním rozvojem města Pardubice. Hlavním cílem je analýza města a zhodnocení současného stavu pomocí dotazníkového šetření a také podání návrhů na možný budoucí rozvoj města.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pardubice, rozvoj, ekonomický profil, dotazník

TITLE

Analysis of development of the town Pardubice

ANNOTATION

Bachelor's work named Analysis of development of the town Pardubice deals with the economical and social development of the town Pardubice. The main objectives are analysis of the town and evaluation of actual state with the help of questionnaire. This work will serve suggestion on potencial development.

KEYWORDS

Pardubice, development, economical profile, questionnaire

OBSAH

ÚVOD.....	11
1. PARDUBICE	13
1.1. HISTORICKÝ VÝVOJ.....	13
1.1.1. Pardubice mezi 15. a 19. stoletím.....	14
1.1.2. Pardubice ve 20. století.....	15
1.2. PARDUBICE V SOUČASNOSTI.....	16
2. OBYVATELSTVO.....	17
2.1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL.....	17
2.2. VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA	19
2.3. VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA	20
2.4. OBYVATELSTVO PODLE EKONOMICKÉ AKTIVITY	21
3. EKONOMIKA.....	22
3.1. MĚSTSKÁ PRŮMYSLOVÁ ZÓNA	23
3.2. HLAVNÍ ZAMĚSTNAVATELÉ.....	24
3.3. NEZAMĚSTNANOST A TRH PRÁCE.....	24
4. VEŘEJNÁ ZAŘÍZENÍ	27
4.1. ŠKOLSTVÍ.....	27
4.2. ZDRAVOTNICTVÍ.....	27
4.2.1. Krajská nemocnice Pardubice	28
4.3. SOCIÁLNÍ OBLAST	28
4.3.1. Komunitní plánování sociálních služeb.....	29
4.3.2. Aktivity realizované v roce 2011.....	30
4.3.3. Aktivity plánované na rok 2012	30
4.3.4. Program prevence kriminality	31
5. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	32
5.1. DOPRAVA	32
5.1.1. Silniční doprava.....	32
5.1.2. Železniční doprava	32
5.1.3. Letecká doprava.....	33
5.1.4. Městská hromadná doprava.....	33
5.2. ELEKTRICKÁ ENERGIE	33
5.3. TEPLO A PLYN.....	33
6. SWOT ANALÝZA MĚSTA PARDUBICE	34
7. VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....	36
7.1. METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	36
7.2. ZÁKLADNÍ PROFIL RESPONDENTŮ	36
7.3. INTERPRETACE DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	37
7.3.1. Spokojenost s obcí.....	37
7.3.2. Životní prostředí	37
7.3.3. Odpady	37
7.3.4. Síť obchodů	38
7.3.5. Doprava ve městě	38
7.3.6. Síť zdravotních služeb	38
7.3.7. Kultura a sport	38
7.3.8. Osobní hodnocení důležitosti	39
7.4. PŘEDNOSTI A NEDOSTATKY MĚSTA PARDUBICE	39
7.4.1. Zlepšení situace	39
7.4.2. Přednosti.....	39
7.4.3. Nedostatky.....	39
7.5. SHRNUTÍ.....	40

8. NÁVRHY NA ROZVOJ DO BUDOUCNOSTI.....	41
8.1. EKONOMICKÝ ROZVOJ	41
8.2. SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA	41
8.3. DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	41
8.4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	42
ZÁVĚR.....	43
POUŽITÁ LITERATURA	45
SEZNAM PŘÍLOH.....	48

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Věková struktura obyvatelstva v letech 2001 - 2010	19
Tabulka 2: Počet zaměstnavatelů v RES v odvětvích NH v okrese Pardubice	22
Tabulka 3: Příliv investic v datech (ke dni podpisu smluv)	23
Tabulka 4: Hlavní zaměstnavatelé ve městě Pardubice	24
Tabulka 5: Nezaměstnanost v oblasti Pardubicko v letech 2009 - 2010	25
Tabulka 6: Počty operací v letech 2008 - 2010	28
Tabulka 7: Sociální oblast ve městě Pardubice k 31. 12. 2010	29
Tabulka 8: Orientační počty postižených v Pardubicích	29
Tabulka 9: Analýza kriminality ve městě	31
Tabulka 10: SWOT analýza města Pardubice	34

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Graf popisující vývoj počtu obyvatel v Pardubicích v letech 1869 - 2010.....	18
Obrázek 2: Graf popisující dlouhodobý vývoj počtu obyvatel okresu a města Pardubice.....	19
Obrázek 3: Graf popisující obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání dle předběžných výsledků SLBD 2011	20
Obrázek 4: Graf popisující ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a odvětví ekonomické činnosti ve městě Pardubice	21
Obrázek 5: Graf popisující počet nezaměstnaných a míru nezaměstnanosti ve městě Pardubice v letech 2000 - 2008	25
Obrázek 6: Graf popisující vzdělanostní strukturu uchazečů o zaměstnání v prosinci 2011 v oblasti Pardubicko	26
Obrázek 7: Graf popisující podíl mužů a žen na celkovém počtu respondentů	- 53 -
Obrázek 8: Graf popisující věkové složení respondentů	- 53 -
Obrázek 9: Graf popisující spokojenost občanů s obcí Pardubice jako s místem, kde žijí a pracují	- 53 -
Obrázek 10: Graf popisující spokojenost občanů s kvalitou životního prostředí v Pardubicích.- 54 -	
Obrázek 11: Graf popisující podíl respondentů, kteří třídí odpad	- 54 -
Obrázek 12: Graf popisující spokojenost se sítí obchodů ve městě	- 54 -
Obrázek 13: Graf popisující místa s kritickou dopravní situací ve městě	- 55 -
Obrázek 14: Graf popisující zdravotnická zařízení, která obyvatelům Pardubic chybí	- 55 -
Obrázek 15: Graf popisující spokojenost respondentů s kulturním vyžitím v Pardubicích	- 55 -
Obrázek 16: Graf popisující sportovní zařízení, které občané města postrádají	- 56 -
Obrázek 17: Graf popisující osobní hodnocení důležitosti respondentů	- 56 -
Obrázek 18: Graf popisující požadavky na zlepšení situace ve městě Pardubice	- 56 -
Obrázek 19: Graf popisující přednosti města Pardubice	- 57 -
Obrázek 20: Graf popisující nedostatky města Pardubice	- 57 -

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
FES	Fakulta ekonomicko-správní
FO	Fyzická osoba
LDN	Léčebny dlouhodobě nemocných
NH	Národní hospodářství
MmP	Magistrát města Pardubice
NAP	Národní akční plán
PO	Právnícká osoba
RES	Registr ekonomických subjektů
Sb.	Sbírka zákonů
SLBD	Sčítání lidu, domů a bytů
SOŠ	Střední odborná škola
SOU	Střední odborné učiliště
SPŠ	Střední průmyslová škola
SŠ	Střední škola
SZT	Soustava zásobování teplem
TMS	Továrny mlýnských strojů
ZmP	Zastupitelstvo města Pardubice
ZŠ	Základní škola
ŽP	Životní prostředí

ÚVOD

Všechna města neustále procházejí rozvojem a úpadkem. Pro to, aby se předcházelo negativním důsledkům úpadku měst, je třeba neustále analyzovat rozvoj měst a nastínit jejich budoucí vývoj správným směrem.

Objektem analýzy se stalo město Pardubice. Hlavním důvodem pro výběr tohoto tématu bylo, že Pardubice jsou významným městem, neboť patří k deseti největším městům v České republice, a také sídelním městem Pardubického kraje. Dalším důvodem je aktuálnost tohoto tématu, jelikož je kladen velmi silný důraz na rozvoj a s neustálým rozvojem tržní ekonomiky je nutné ve velké míře využívat programů, které vedou k hospodářskému a sociálnímu rozvoji měst.

Cílem této bakalářské práce je rozbor všech faktorů, které ovlivňují rozvoj města – ať již pozitivně, tak i negativně. Práce si též klade za cíl zhodnotit současný stav města Pardubice a nastínit budoucí strategie rozvoje. Výsledek této práce bude spočívat ve zpracování dotazníkového šetření o spokojenosti obyvatel Pardubic a jejich zhodnocení života ve městě. Na základě výsledků dotazníkového šetření budou nastíněny návrhy na budoucí rozvoj města.

Prameny k této bakalářské práci lze rozdělit do tří typů. Na prvním místě je odborná literatura. Samotný přístup k analýze v jednotlivých kapitolách byl vytvořen pomocí dokumentu Strategické plánování. Dále byly kromě odborné literatury použity jiné literární a elektronické prameny, které se týkají samotného města a jeho okolí. Ve velké míře byly použity informace z publikací, které poskytly samotné instituce nebo podniky působící v Pardubicích. Důležitým zdrojem jsou tzv. otevřené zdroje, jež poskytují informace volně dostupné veřejnosti. Patří sem především internetové stránky Českého statistického úřadu (ČSÚ), jež poskytl data, která se stala základním pramenem pro analýzu a vytváření tabulek či grafů.

Bakalářská práce bude rozdělena do osmi základních částí, které na sebe budou postupně navazovat.

První část analyzuje město jako celek. Je zde obsažena charakteristika města Pardubice. Zabývá se bohatou historií města a rozkvětem od jeho vzniku až do současné doby, kdy město zažívalo v průběhu svého vývoje jak období rozkvětu, tak i období úpadku.

V druhé části je popsán demografický vývoj obyvatel. Práce poukazuje zejména na 19. století, kdy počet obyvatel poměrně prudce rostl v důsledku růstu průmyslové výroby,

kteřou odstartovalo napojení města na železniční trať. Největší populační přírůstky byly zaznamenány až v průběhu 20. století. Je zde rozebrána také věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva a rozdělení obyvatelstva dle ekonomické aktivity.

Hospodářství je následující oblastí analýzy, neboť průmysl v Pardubicích má svoji tradici a nejvíce podporovanými odvětvími jsou elektrotechnický, chemický a nově vznikající automobilový průmysl. Městská průmyslová zóna přilákala díky výhodné poloze velké množství investorů. Součástí této kapitoly je i nezaměstnanost a trh práce, kde je popsána míra nezaměstnanosti v jednotlivých letech a je poukázáno zejména na prudký vzestup po roce 2008, kdy český trh zasáhla krize.

Čtvrtá část je zaměřena na oblasti, jako jsou školství, zdravotnictví a sociální oblast. Zejména sociální oblast vykresluje projekt Komunitního plánování sociálních služeb v Pardubicích a dále Program prevence kriminality, který má přispívat ke snižování kriminality ve městě.

Úroveň technické infrastruktury je důležitý ukazatel kvality života ve městě a nebyl opomenut ani v této práci. Od 19. století je město napojeno na železniční trať. V Pardubicích můžeme nalézt i mezinárodní letiště se smíšeným civilním a vojenským provozem.

Vzhledem k získaným a zpracovaným informacím bude provedeno shrnutí pomocí tzv. SWOT analýzy, která bude shrnovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Jedná se o jednu z nejpoužívanějších metod pro vykreslení měst. Při rozhodování o budoucím rozvoji je třeba věnovat pozornost silným stránkám a příležitostem. Naopak zvýšenou pozornost musíme věnovat slabým stránkám a hrozbám a usilovat o jejich odstranění.

Pro zmapování spokojenosti s kvalitou života ve městě Pardubice byl v bakalářské práci využit dotazník. Dotazník má zjistit spokojenost občanů s městem, kde žijí a pracují a její dílčí aspekty. V dotazníku budou pokládány takové otázky, aby občané mohli ohodnotit kvalitu života ve městě a svoji spokojenost s veřejnými službami jako jsou zdravotní a sociální zařízení. Součástí dotazníku budou i otázky týkající se zlepšení situace v těchto oblastech.

Poslední část, na základě provedené analýzy a dotazníkového šetření, zahrnuje návrhy na rozvoj do budoucnosti – ekonomický rozvoj, sociální a dopravní infrastruktura a životní prostředí.

1. PARDUBICE

Pardubice, jakožto sídelní město Pardubického kraje, jsou jedním z nejkrásnějších východočeských měst ležící na soutoku řek Labe a Chrudimky. Je vzdáleno přes 100 km východně od Prahy, přes 20 km jižně od Hradce Králové a okolo 10 km na sever od Chrudimi. Na rozloze téměř 78 km² zde žije přibližně 90 tisíc obyvatel. Pardubice patří mezi 10 největších měst v České republice. Nacházejí se v nadmořské výšce 215 až 237 metrů nad mořem. Dominantou celého území je sopečná vyvýšina Kunětické hory, která převyšuje okolní nížinu.[9]

O Pardubicích lze právem hovořit jako o městě kultury a sportu. Sídlí zde Univerzita Pardubice, můžeme zde nalézt Komorní filharmonii, Východočeské divadlo, jehož secesní budova byla otevřena již v roce 1909, Východočeské muzeum, založené roku 1880, Východočeskou galerii a další instituce. Ve městě se kromě kulturních programů koná pravidelně také mnoho sportovních akcí včetně akcí mezinárodních. Na tenisových kurtech pod zámkem se koncem léta hraje celostátní přebor Pardubická juniorka, začátkem podzimu se ve Svítkově startuje plochodrážní motocyklový závod Zlatá přilba a na pardubickém závodišti se běží proslulý dostih Velká pardubická steeplechase. První Velká pardubická se konala v roce 1874. Její součástí byla výjimečná, respekt vzbuzující a rozhodující překážka – Taxisův příkop. Dále se zde koná mezinárodní šachový turnaj Czech open.[2]

Ve městě i jeho okolí se nachází také velice dobře rozvinutá síť cyklotras a cyklostezek. Areál na Cihelně a v současnosti rekonstruovaný krytý plavecký bazén s venkovním vodním areálem nabízejí také sportovní vyžití pro nejširší veřejnost.

Pardubice skýtají i velké množství zeleně. Pardubice jsou obklopeny třemi lesními komplexy a přímo ve městě jsou udržovány parky. V dnešní době můžeme nalézt v této lokalitě až 1400 druhů rostlin.[9]

1.1. Historický vývoj

Již na sklonku mladšího paleolitu (40 000 – 10 000 let př. n. l.) se objevily na Pardubicku nejstarší stopy, které tu zanechali lovci stádní zvěře v poslední době ledové.

V mladší době kamenné (asi 6 000 – 3 700 let př. n. l.) se uskutečnily významné změny v osídlení Pardubic, kdy se úrodné půdě začali usazovat první zemědělci.

V dalších stoletích se stopy ztrácejí. Změna nastala od mladší doby bronzové po starší dobu železnou (1 400 – 500 př. n. l.), kdy dochází k pravěkému vrcholu osídlení Pardubicka.

Tato doba náleží lidu kultury lužické, ihned poté lidu kultury slezkoplatěnické. Obyvatelstvo této kultury bylo zlikvidováno v 5. století př. n. l. přílivem Keltů.

K trvalému slovanskému osídlení Pardubicka dochází až v průběhu 8. a 9. století. První kamenné stavby se objevily v 11. a 12. století. Šlo o románské kostely, jejichž torza daly základy pozdějším přestavbám. Až ve 13. století osídlení Pardubic nabývá konečné podoby.[27]

Nejstarší dochovaná písemná zmínka o Pardubicích je v Listině z roku 1295 vydané Bonifácem VIII. Dozvídáme se z ní, že tu stál klášter křižovnického řádu cyriaků u kostela sv. Bartoloměje. Okolo roku 1340 byly Pardubice již zmíněné jako město. V té době patřily rodu pánu z Pardubic, jehož nejvýznamnější postavou byl první pražský arcibiskup, přední rádce a diplomat českého krále a německého císaře Karla IV. Arnošt z Pardubic.[2]

1.1.1. Pardubice mezi 15. a 19. stoletím

Rod pánu z Pernštejna se zasloužil zejména o středověký rozkvět, zejména potom Vilém z Pernštejna město s okolním panstvím koupil na konci 15. století a přebudoval zdejší vodní hrad na pozdně gotické sídlo. Vilém z Pernštejna hlavně rozpoznal výhody zdejšího území, půdních poměrů i sítě vodních toků, což vše umožňovalo vybudovat rozsáhlou síť rybníků. Za zhruba dvě desetiletí na tomto panství vzniklo až 230 rybníků a Pardubicko se stalo v 16. století jednou z největších rybníkářských oblastí v zemi. Až jeho synové Vojtěch a Jan vložili do zámku renesančního ducha. Pardubický zámecký komplex s opevněním představuje jeden z mála unikátních dochovaných přechodů mezi hradem a zámkem. Pardubice lehly celé popelem po velkém požáru roku 1507. Pernštejnové nechali vystavět město nové. Znovu Pardubice vyhořely roku 1538 a tak byly postaveny znovu, tentokrát už z kamene. Architektura a rychlá výstavba města za doby Pernštejnů dala vzniku úsloví „skví se jako Pardubice“.[2]

Poté, co pardubické panství roku 1560 přešlo z pernštejnských rukou do rukou královské komory, začal upadat význam Pardubic. Město bylo zasaženo válkami a nemocemi a přísnými cechovními předpisy, to vše negativně ovlivňovalo rozkvět podnikání a toto období lze označit za období hospodářské a společenské stagnace. Během třicetileté války měly Pardubice velký strategický význam a město se poté snažili dobývat Švédové. Měnicí podobu města začalo ovlivňovat baroko, dále rokoko, od přelomu 18. a 19. století klasicismus a posléze empír.[2, 21]

Pardubice prošly dalším rozvojem se vznikem železnice. Vedením stavby byl pověřen inženýr Jan Perner, který má nemalou zásluhu na tom, že dráha je vedena právě přes toto

město. Původní trasa z roku 1845 z Pardubic do Olomouce nebo do Prahy se poté rozšířila o další směry. Železnice následně urychlila celou řadu změn v životě města. Vzhledem i k výhodné poloze ve středu Čech se tak Pardubice staly významným dopravním uzlem.

Ihned po vystavění železnice se ve městě rozvíjel průmysl, hlavně strojírenský a potravinářský. Bylo to předznamenáno výstavbou významných podniků jako „Frantovy závody“ (dnes rafinerie Paramo) nebo „Prokop a synové“ (později Továrna mlýnských strojů). Pardubický lihovar, založený roku 1867, byl koncem 19. století druhým největším podnikem svého druhu v Rakousko-Uhersku.[2]

1.1.2. Pardubice ve 20. století

V roce 1911 Jan Kašpar jako průkopník české aviatiky uskutečnil svůj první dálkový přelet z Pardubic do Prahy, což byl v evropském měřítku mimořádný výkon. Po vzniku Československa (1918) se zvýraznila úloha Pardubic jako důležitého hospodářského, společenského i administrativně správního centra. O rozvoj chemického a elektronického průmyslu se zasloužily dvě velké firmy Explosia (dnes Synthesia) a Telegrafie (později Tesla).

Během druhé světové války působila na místní odboj výsadková skupina Silver A, kterou tvořili českoslovenští vojáci. Ti byli vysláni do protektorátu Čechy a Morava z Anglie. V Pardubicích a okolí našli pomoc i úkryt při přípravě atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Ihned po atentátu zřídilo gestapo na okraji města u tzv. Zámečku popravistiště, kde nechalo mezi 3. červnem a 9. červencem 1942 popravit české vlastence, mezi nimiž byli i obyvatelé z vypálené vesnice Ležáky. Do koncentračních táborů bylo přesunuto 563 Židů v prosinci roku 1942. V závěrečných fázích války roku 1944 došlo ke třem náletům anglo-amerického letectva, které se zaměřilo na bombardování zdejší rafinerie a letiště. Po osvobození v květnu 1945 se země vracela k normálnímu životu, vývoj událostí však přivedl zemi k novému totalitnímu režimu po převratu v únoru 1948.[2]

Pražské jaro přineslo po dalších dvaceti letech naděje na návrat ke svobodě, ale toto vše ukončil srpen 1968. Na rozdíl od jiných oblastí Československa proběhl v Pardubicích bez násilí a obětí, protože celou pardubickou oblast neobsadila v první fázi sovětská, ale polská armáda. Pardubice byli, stejně jako všechna ostatní místa za železnou oponou, poznamenány komunistickou érou. Zaniklo soukromé vlastnictví i soukromé aktivity, hospodářství se zaměřilo na těžký průmysl, obyvatelstvo bylo pod tlakem zstrašováno a umlčováno pod hrozbou vězení či jenom ztráty zaměstnání. Lidé našli zaměstnání v první řadě ve velkých výrobních podnicích jako TMS nebo Synthesia. Avšak i přes socialistické období se dále

ve městě průmysl rozvíjel. Chemický, strojírenský a elektronický průmysl představovaly opory tehdejší ekonomiky, umožňovaly práci tisícům lidí a stala se z nich i základna pro průmyslový rozvoj po sametové revoluci.[12]

1.2. Pardubice v současnosti

K lepšímu se vše obrátilo po ukončení komunistické vlády. Přestože po roce 1989 zanikly podniky jako Tesla a TMS a mnoho dalších firem omezilo výrobu a propouštělo zaměstnance (zejména Synthesia), tak se počet nezaměstnaných výrazně nezvýšil. Na začátku 90. let vedení města vystoupilo s myšlenkou založit nedaleko letiště bezcolní zónu. Jako jediné v České republice bylo vytvořeno svobodné celní pásmo, které nabízí pro výrobní a obchodní firmy montážní, skladovací i výrobní zázemí. Pardubice získaly ocenění nejvíce vhodného města pro investování mezi všemi krajskými městy v republice na základě ročenky City Invest Czech 2000.

Mimo železnici je město spojeno se světem díky osobní i nákladní letecké dopravě. V nejbližší době se snad dočká i napojení na dálniční síť a plánuje se také splavnění Labe až do Pardubic. To by vedlo k připojení na evropskou síť vodních cest.

Pardubice se v posledních letech opravdu rozvíjejí. Zrekonstruováno bylo staré město a zejména zámek, byly opraveny domy, k nimž přibyla ve městě i řada nově postavených. Do budoucnosti je plánována výstavba celého nového náměstí s komplexy obytných, administrativních a obchodních budov. Dochází k rekonstrukcím nejstarších panelových sídlišť, která by se měla proměnit na útulnější místa k bydlení a životu. Neustále jsou udržovány městské parky a vytvářena nová dětská hřiště.

Investoři ze zahraničí, dále měšťtí živnostníci a podnikatelé poskytují městu ekonomický rozkvět. Pardubice stačily ještě před vstupem České republiky do Evropské unie obnovit někdejší a vytvořit nové kontakty s řadou evropských měst. V důsledku spolupráce na nejrůznějších projektech jsou tyto vztahy v současné době dále zdokonalovány.[13]

2. OBYVATELSTVO

Dříve než se zaměříme na obyvatelstvo, je nutné vymezit pojem demografie. „Demografie je vědecké studium lidských populací, zabývající se jejich velikostí, strukturou, vývojem a dalšími znaky především z kvantitativního hlediska.“[18, str. 13]

Scholzová definuje demografii „jako vědní obor zabývající se reprodukcí lidských populací. Objektem demografie je obyvatelstvo – jeho počet, struktura a vývoj. Předmětem demografie, a tím, co činí její postavení mezi ostatními společenskými vědami nezaměnitelným, je populační reprodukce, kterou chápeme jako neustálou obnovu populací v důsledku probíhajících procesů rození a umírání. Upozorňuje, že při vymezení objektu a předmětu demografie je důležité pochopit význam termínů populace a obyvatelstvo, které charakterizuje:

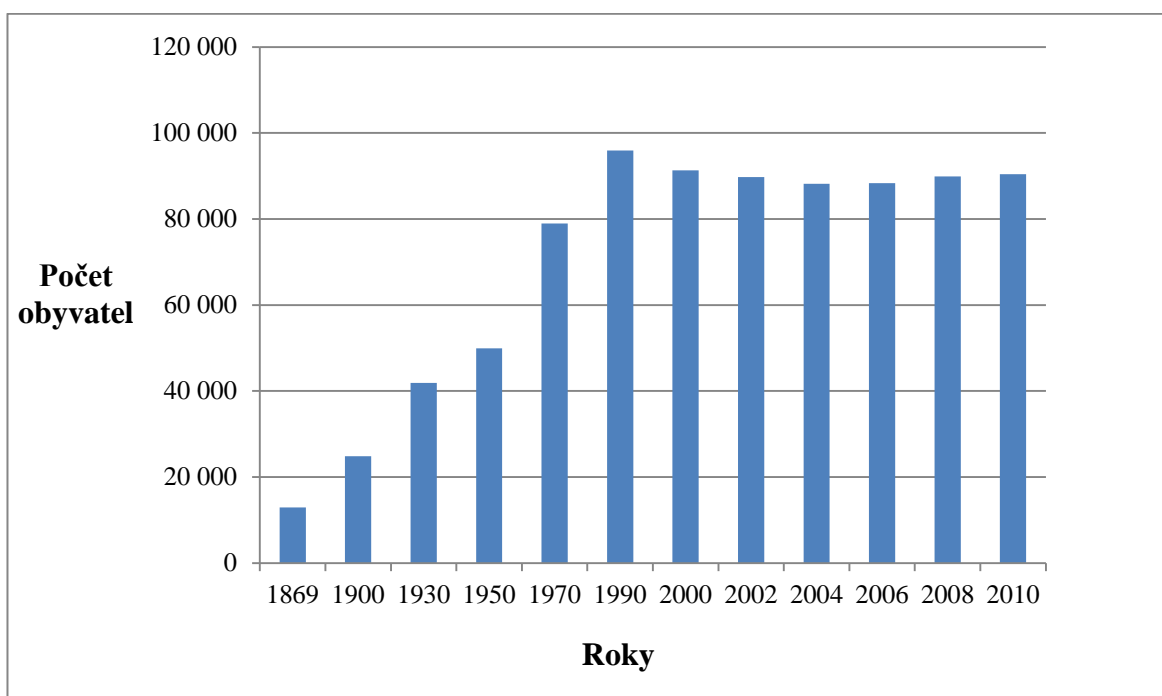
- Populace je soubor jedinců určitého živočišného druhu žijících a reprodukcí se ve vymezeném území. Dnešní lidské populace zpravidla vznikly v důsledku migrací a míšení z různých původních populací a proces jejich přetváření vlastně stále probíhá. Takto vzniklé populace mívají společný jazyk, společnou kulturu a společné psychické založení – mentalitu. Mohou tvořit samostatné etnikum, národ nebo i stát, proto se často jako synonyma používá termínu obyvatelstvo, které se však může skládat z různých populací.
- Obyvatelstvem rozumíme soubor lidí žijících na určitém území (státu, kraje, města, apod.), za něž zpravidla máme dostatek údajů na rozdíl od jiných od jednotlivých populací, z nichž se obyvatelstvo daného území může skládat. Za základní charakteristiky obyvatelstva se považují: etnické a národnostní složení, prostorové rozmístění (sídelní struktura), hustota osídlení, struktura podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, sociální příslušnosti, profese, zaměstnání, vzdělání, mateřského jazyka, rodinného stavu, náboženského vyznání apod.“[19, str. 6]

2.1. Vývoj počtu obyvatel

Ke dni 31. 12. 2010 zde žilo 90 401 trvale bydlících obyvatel, z toho 48,5 % mužů a 51,5 % žen. Pardubice jsou statutárním městem, které má výraznou správní, obytnou, obslužnou a výrobní funkci v rámci Hradecko – pardubické aglomerace.

Počet obyvatel Pardubic od počátku 19. století poměrně prudce rostl díky velkému růstu průmyslové výroby, která zaznamenala velký rozmach po napojení města Pardubice na hlavní železniční trať Praha – Česká Třebová.[8]

V dlouhodobém vývoji zaregistrovaly Pardubice největší populační přírůstky v 50. až 70. letech 20. století. Podle meziročních demografických bilancí vyšplhal počet obyvatel Pardubic na maximum ke konci roku 1989, a tím mírně překročil hranici 96 tisíc. Od počátku 90. let však město doprovázel trvalý populační úbytek, který byl způsoben nejen převahou počtu vystěhovalých nad přistěhovalými, ale i převahou počtu zemřelých nad narozenými (viz Obrázek 1). Vše se změnilo až roku 2005, kdy díky kladnému saldu stěhování (zejména vlivem zahraniční migrace) začal počet obyvatel opět mírně růst.[4]

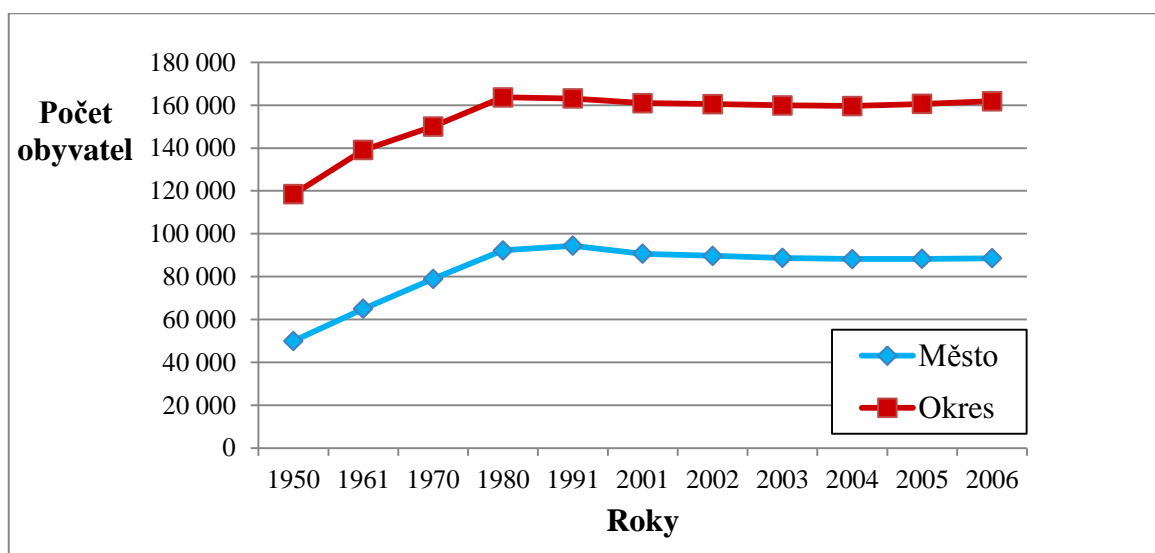

Obrázek 1: Graf popisující vývoj počtu obyvatel v Pardubicích v letech 1869 - 2010

Zdroj: upraveno podle [3, 4]

Největší vliv na vývoj počtu obyvatel města Pardubice mají: poloha na železničním dopravním uzlu, velká síla průmyslu a dopravy, zhoršené životního prostředí, pracovní a univerzitní příležitosti, velké množství kulturních památek apod.

Z porovnání obyvatel města Pardubice a okresu (viz Obrázek 2) vyplývá soustředování obyvatel přímo do okresního města až do roku 1991. Od tohoto roku podíl obyvatel žijících ve městě a v celém okrese mírně klesá zejména v důsledku možnosti dostupnějšího bydlení v okolních obcích.[8]

Obrázek 2: Graf popisující dlouhodobý vývoj počtu obyvatel okresu a města Pardubice

Zdroj: upraveno podle [4]

2.2. Věková struktura obyvatelstva

Trend stárnutí populace ve městě Pardubice je patrný z vývoje průměrného věku. Průměrný věk se v letech 2000 – 2006 zvýšil z 39,5 na 41,9 roku. Podíl dětí do 14 let na celkovém počtu obyvatel města zaznamenal pokles ve sledovaném období o dva procentní body na 12,8 %, zastoupení osob v produktivním věku 15 – 64 let zůstalo kolem 70,3% a podíl osob pětadesátiletých a starších vzrostl ze 14,4% na 16,9%. Index stáří (tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí do 14 let) tak přesáhl hodnotu jednoho sta již v roce 2001 a do roku 2006 vzrostl na 131,9.[4]

Tabulka 1: Věková struktura obyvatelstva v letech 2001 - 2010

		2001	2002	2004	2006	2008	2010
Stav obyvatel k 31.12.		90 171	89 725	88 181	88 316	89 892	90 401
v tom ve věku:	0 - 14	12 815	12 477	11 814	11 345	11 340	11 871
	15 - 64	63 358	63 122	61 886	62 012	62 925	62 260
	65 +	13 998	14 126	14 481	14 959	15 627	16 270
Průměrný věk		40,4	40,7	41,4	41,9	42,0	42,3
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		109,2	113,2	122,6	131,9	137,8	137,1

Zdroj: [3]

Je patrné, že ve městě převažuje počet obyvatel ve věku 15 – 59 let, klesá počet lidí ve věku 0 – 14 let, díky čemuž se dá předpokládat v příštích letech nárůst počtu obyvatel nejen ve věku 15 – 59, ale i ve věku nad 60 let (viz Tabulka 1).

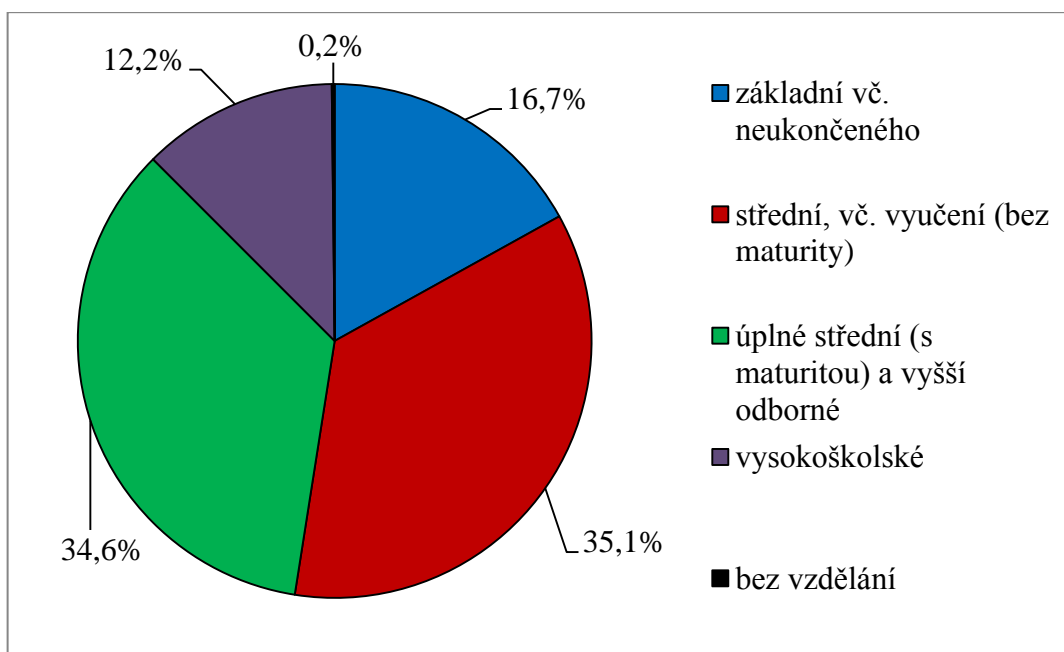
2.3. Vzdelanostní struktura obyvatelstva

Školní vzdělání obyvatelstva bylo poprvé zkoumáno až v roce 1950. V předcházejících československých sčítáních byla sledována jen gramotnost obyvatelstva – tzn. znalost čtení a psaní. Tato sčítání proběhla v letech 1921 a 1930.

Struktura obyvatelstva podle nejvyššího ukončeného vzdělání naznačuje, že úroveň vzdělanosti obyvatel v okrese Pardubice se neustále zvyšuje. Vyšší než základní vzdělání měla v roce 1970 pouze polovina obyvatel patnáctiletých a starších, o třicet let později to bylo již 80 %.

Podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) byli mezi patnáctiletými a staršími v roce 2001 zastoupeny více než jednou třetinou vyučení a osoby se středním odborným vzděláním bez maturity (35,1 %); téměř stejný podíl zaujímali středoškoláci s maturitou včetně absolventů VOŠ a nástavbového studia (34,6 %). Vysokoškoláci tvořili 12,2 % osob patnáctiletých a starších.[4]

Dle předběžných výsledků sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 (viz Obrázek 3) činil celkový počet obyvatel ve věku 15 a více let 77 629. Z toho největší zastoupení má stále obyvatelstvo se středním vzděláním bez maturity a dále obyvatelstvo se středním vzděláním s maturitou.[5]

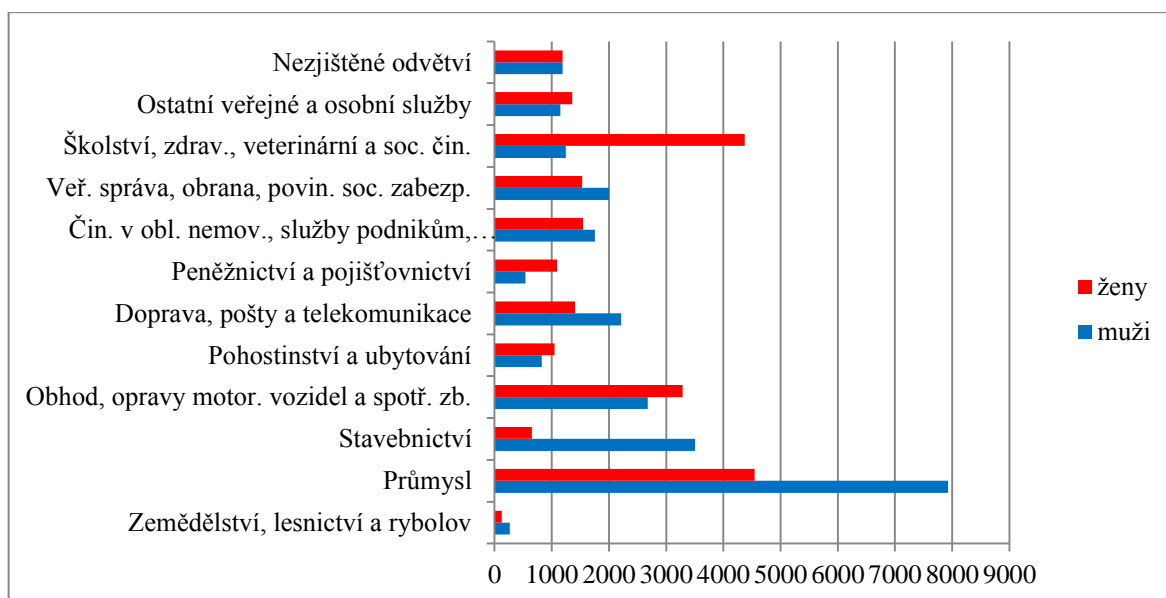
Obrázek 3: Graf popisující obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání dle předběžných výsledků SLBD 2011

Zdroj: upraveno podle [5]

2.4. Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Nejen vývoj věkové struktury, ale také působení ekonomických vlivů, které je spojené především s možnostmi pracovního uplatnění, způsobuje změny ve složení obyvatelstva podle ekonomické aktivity. Přestože se zvyšoval počet obyvatel ve věku 15 – 59 let, došlo v roce 2001 k úbytku ekonomicky aktivních obyvatel oproti sčítání v roce 1991 (v relativním vyjádření se podíl ekonomicky aktivních na obyvatelstvu celkem snížil z 54,0 % na 51,6 %).[7]

Více než tři čtvrtiny ekonomicky aktivních obyvatel Pardubic v roce 2001 tvořili zaměstnanci v pracovním poměru, 11 % tvořily osoby samostatně činné a 4 % zaměstnavatelé. V odvětvové struktuře zaměstnanosti jednoznačně převažoval průmysl (26 % ekonomicky aktivních), více než desetiprocentní zastoupení měla odvětví obchodu vč. oprav a sektor školství, zdravotnictví, sociální činnosti (viz Obrázek 3).[4]

Obrázek 4: Graf popisující ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a odvětví ekonomické činnosti ve městě Pardubice

Zdroj: [4]

3. EKONOMIKA

Pardubice jsou městem, kde najdeme průmyslovou výrobu různých odvětví. Ve městě je převaha chemického a potravinářského průmyslu, jejichž základní kámen byl položen již v dávné historii a výrobou elektrotechnických a optických přístrojů. Významný rozvoj po roce 1990 zaznamenalo ve městě také finančnictví a pojišťovnictví. Mimo zastoupení všech významných domácích bank se zde nacházejí i ústředí několika pojišťoven.

Díky privatizaci došlo k podstatným strukturálním změnám u podniků na území města. Z hlediska dalšího vývoje průmyslové výroby můžeme očekávat následující trendy:

- snižování zaměstnanosti v oblasti chemického průmyslu,
- změna výrobních programů a restrukturalizace některých podniků,
- vznik malých a středních nezátížených podniků,
- přesun pracovních sil do obchodu a služeb.[15]

Důležitým zdrojem informací o ekonomických subjektech města je Registr ekonomických subjektů (RES). RES má své kladné i záporné stránky. Mezi klady můžeme zařadit fakt, že je jediným uceleným systémem, který monitoruje veškeré subjekty na českém území. Zásadním nedostatkem je však jeho neaktuálnost, protože z registru jsou vyřazeny zaniklé společnosti až v okamžiku, kdy to sám podnik ohlásí. Z toho vyplývá neefektivnost a nutnost brát práci s tímto systémem s rezervou. Dále RES uvádí v databázi pouze počet zaměstnanců celkově, tzn. neklasifikuje je dle jednotlivých pracovišť nebo závodů a udává pouze sídlo firmy a nevede samostatnou evidenci poboček.[1]

Podle údajů zaznamenaných v RES v roce 2011 se na území města Pardubice nachází celkem 23 775 ekonomických subjektů, z toho je 17 808 fyzických osob (dále zkratka FO). Osob podnikajících dle živnostenského zákona je 16 773, samostatně hospodařících rolníků je evidováno 73. Právnických osob (dále zkratka PO) je na území města 5 967. Z toho je mimo jiné 190 veřejných obchodních společností, 2850 společností s ručením omezeným, 250 akciových společností, 1 nadace, 87 družstev a 1 státní podnik.

Tabulka 2: Počet zaměstnavatelů v RES v odvětvích NH v okrese Pardubice

Odvětví	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zemědělství, rybolov	1 650	1 709	1 736	1 759	1 748	1 852	1 850	1 872	1 940
Průmysl	4 716	5 076	5 496	5 707	5 701	5 730	5 739	5 788	5 855
Odvětví	3 376	3 626	3 728	3 973	4 084	4 190	4 318	4 525	4 729

Zdroj: [15]

3.1. Městská průmyslová zóna

Vzhledem k významnému průmyslovému rozvoji v historii vznikl právě v Pardubicích v roce 1995 záměr vybudovat novou průmyslovou zónu. K tomuto účelu byla zvolena lokalita, kde již fungovala bezcelní zóna a kde nebyl problém se získáváním pozemků. V současnosti se průmyslová zóna rozkládá na 75 hektarech. Ihned jak byly pozemky vykoupeny, město Pardubice dohromady se společností CzechInvest začaly tuto ve své době největší průmyslovou zónu v republice tzv. „greenfield“ nabízet zahraničním investorům.

V roce 1998 se začalo s projektováním veškerých inženýrských sítí. Tchajwanská společnost Foxconn jako jedna z největších výrobců osobních počítačů se po jejich vybudování stala prvním velkým investorem.

Průmyslová zóna se rozkládá přibližně 6 kilometrů od centra města na západním okraji Pardubic. Nachází se v katastru obce Staré Čívce mezi státní silnicí I/2 vedoucí do Kolína a Prahy a železniční tratí č. 010 Praha – Pardubice, která je součástí mezinárodního velkorychlostního koridoru Berlín – Praha – Vídeň. Území je určeno k lehké průmyslové výrobě, výrobním a strategickým službám či technologickým centrům.

Výhodou pardubické průmyslové zóny je její poloha na okraji krajského města. Nachází se zde kvalifikovaná pracovní síla, zejména v oblasti elektrotechnického, chemického a strojírenského průmyslu, ale i v oblasti vědy a výzkumu (VÚOS, SYNPO atd.). Předností je i propojenost vzdělávacích institucí s místním průmyslem (Chemicko-technologická fakulta, Dopravní fakulta Jana Pernera, Fakulta elektrotechniky a informatiky Univerzity Pardubice, ale i střední elektrotechnická škola atd.). Jednou z výhod pro budoucí investory je blízká poloha mezinárodního letiště se smíšeným provozem, které se nachází pouze 2 kilometry od průmyslové zóny. Mezi další výhody města Pardubice patří nabídka investičně kompletně připraveného území, dobrá dopravní dostupnost v blízkosti hlavního města s možností kombinace různých druhů dopravy a také plánovaná výstavba vědecko-technologického parku „TechnoPark Pardubice“ v průmyslové zóně.[11]

Tabulka 3: Příliv investic v datech (ke dni podpisu smluv)

Rok	Investice	Země
2000	Panasonic Automotive Systems Czech, s.r.o.	Japonsko
2003	JTEKT Automotive Czech Republic, s.r.o.	Japonsko
2004	KYB Manufacturing Czech, s.r.o.	Japonsko
2004	Ronal CR, s.r.o.	Švýcarsko
2005	TechnoPark Pardubice, k. s.	Česká republika

Zdroj: [11]

3.2. Hlavní zaměstnavatelé

Pro přehled o zaměstnavatelském sektoru ve městě Pardubice je uveden seznam nejvýznamnějších zaměstnavatelů se zaměřením činnosti firem (viz. Tabulka 4).

Tabulka 4: Hlavní zaměstnavatelé ve městě Pardubice

Zaměstnavatel	Hlavní činnost
FOXCONN CZ s.r.o.	elektrotechnika
Pardubická krajská nemocnice, a.s.	zdravotnické zařízení
Synthesia, a.s.	chemie
Univerzita Pardubice	školské zařízení
Panasonic Automotive Systems Czech, s.r.o.	elektrotechnika

Zdroj: [25]

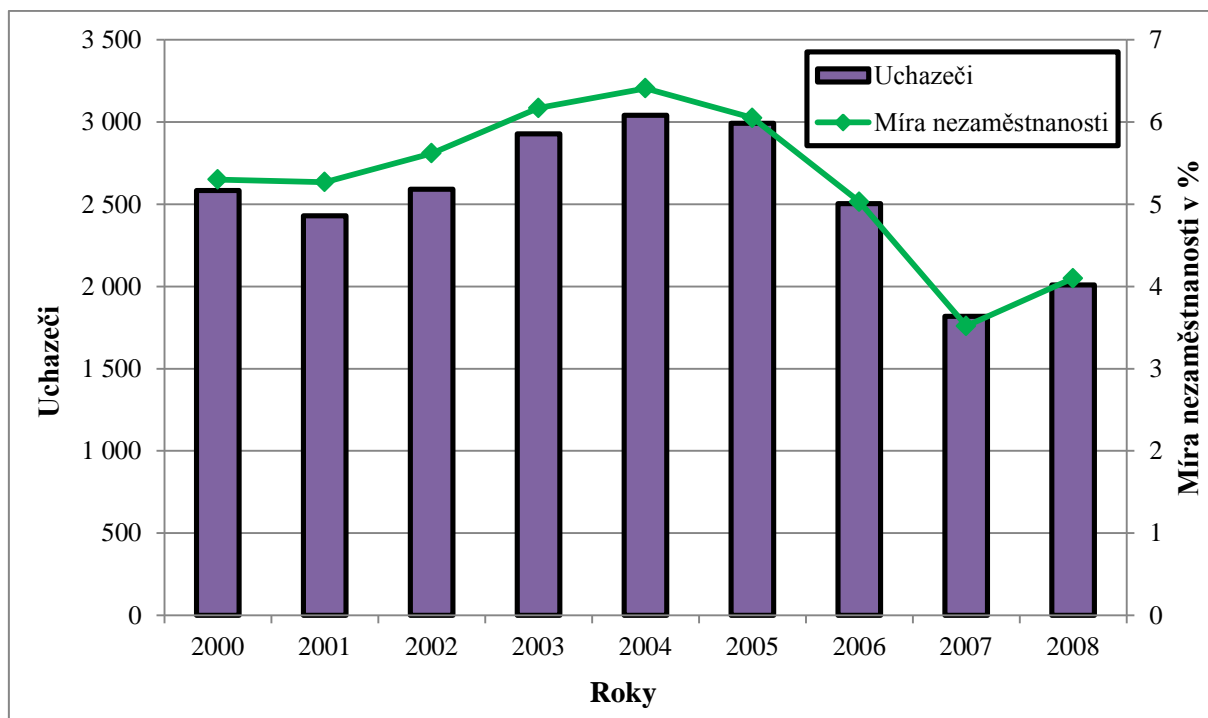
3.3. Nezaměstnanost a trh práce

Celkové obyvatelstvo je rozděleno do dvou základních skupin. První skupinou je ekonomicky aktivní obyvatelstvo a druhou skupinu tvoří ekonomicky neaktivní obyvatelstvo. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo se dále člení na zaměstnané a nezaměstnané. Zaměstnaní jsou osoby ve věku 15 a více let mající placené zaměstnání, popřípadě jsou zaměstnány ve vlastním podniku. Nezaměstnaní jsou osoby ve věku 15 a více let, které splňují následující podmínky: nejsou zaměstnané nebo sebezaměstnané, aktivně hledají práci a jsou schopné nastoupit do práce nejpozději do 14 dnů. Míru nezaměstnanosti lze definovat jako procento nezaměstnaných z ekonomicky aktivního obyvatelstva.[17]

Po období růstu počtu uchazečů o zaměstnání po roce 2004 se situace na trhu práce v Pardubicích začala značně zlepšovat. Míra registrované nezaměstnanosti zaznamenala pokles ke konci roku 2006 na 5,03 %, počet uchazečů registrovaných na Úřadu práce byl v roce 2006 ve srovnání s rokem 2005 o 539 nižší. Ve struktuře uchazečů o zaměstnání se od roku 2002 stále zvyšovalo zastoupení osob ve věku 50 a více let (o 5,5 procentního bodu na 27,6 % v roce 2005). Z hlediska dosaženého vzdělání je mezi uchazeči o zaměstnání významné zastoupení osob vyučených. Nejnižší a také trvale mírně klesající podíl patří vysokoškolákům. Neustálým problémem je dlouhodobá nezaměstnanost. V letech 2002 – 2005 se v Pardubicích podíl uchazečů, kteří byli registrovaní na Úřadu práce po dobu delší než jeden rok zvýšil o 8 procentních bodů na 30,5 %.[24]

V souvislosti se zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti byla v roce 2005 změněna metodika výpočtu míry registrované nezaměstnanosti, kdy se nově počítá z dosažitelných uchazečů, nikoliv ze všech uchazečů jako dříve. Uchazeč, který může neprodleně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaný nezaměstnaný bez objektivní překážky pro přijetí zaměstnání, se nazývá dosažitelný uchazeč. Za dosažitelné

se nepovažují uchazeči ve vazbě či výkonu trestu, v pracovní neschopnosti, v rekvalifikaci, vykonávající krátkodobé zaměstnání, pobírající peněžitou pomoc v mateřství nebo uchazeči, kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.[4, 26]

Obrázek 5: Graf popisující počet nezaměstnaných a míru nezaměstnanosti ve městě Pardubice v letech 2000 - 2008

Zdroj: [24]

Poté míra nezaměstnanosti prudce vzrostla jako důsledek krize, která postihla český trh v roce 2008.

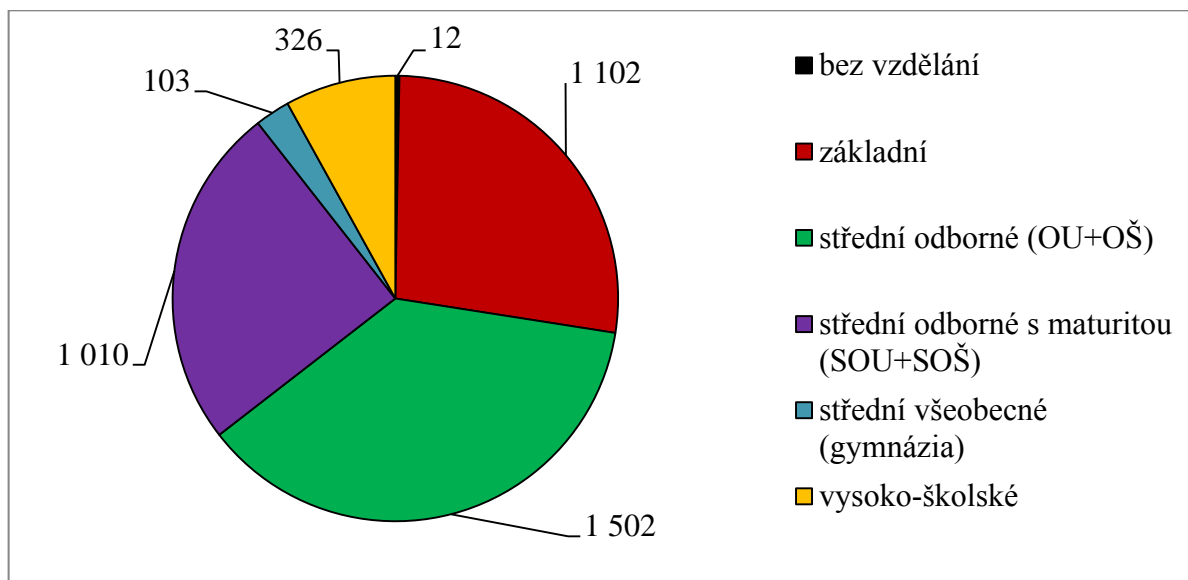
Následující Tabulka 5 ukazuje údaje o nezaměstnanosti za roky 2009, 2010 a 2011. Úřad práce nečlení statistiky podle měst, ale podle oblastí (tzn. Pardubicko, Holicko, Přeloučsko). Zde je vyobrazena oblast Pardubicko a všechny údaje se vztahují vždy k prosinci příslušného roku. Je patrné, že poté, co postihla český trh krize, v roce 2009 prudce vzrostla míra nezaměstnanosti ze 4,1 % na 7,32 %. V roce 2010 se držela na přibližně stejné úrovni a v průběhu roku začala pomalu klesat. V prosinci 2011 činila míra nezaměstnanosti 6,4 %.

Tabulka 5: Nezaměstnanost v oblasti Pardubicko v letech 2009 - 2010

Rok	Počet ekonomicky aktivních	Počet dosažitelných uchazečů	Celkový počet volných míst	Míra nezaměstnanosti
2009	60 653	4 442	561	7,32
2010	60 653	4 435	959	7,31
2011	60 522	3 895	802	6,4

Zdroj: [24]

Obrázek 5 ukazuje, jaká byla vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v prosinci roku 2011 v oblasti Pardubicko. Nejvíce uchazečů o zaměstnání má dokončenou střední odbornou školu s maturitou a střední odbornou školu bez maturity. Je patrné, že velkou část zaujímají i lidé se základním vzděláním v důsledku neustále se zvyšujících nároků v zaměstnání. Většina zaměstnavatelů v dnešní době požaduje vysokoškolské vzdělání.

Obrázek 6: Graf popisující vzdělanostní strukturu uchazečů o zaměstnání v prosinci 2011 v oblasti Pardubicko

Zdroj: upraveno podle [24]

4. VEŘEJNÁ ZAŘÍZENÍ

4.1. Školství

Kvůli klesajícímu počtu narozených dětí se projevuje nesoulad mezi nabídkou a poptávkou v sektoru školství, kdy kapacita škol převyšuje opravdovou potřebu a poptávku po jejích službách. V současnosti se tento trend začíná projevovat u základních škol a pozvolna zasahuje i do středního školství.

Ve městě Pardubice lze nalézt pestrou síť školských zařízení všech stupňů. V letech 2010/2011 zde působilo 32 mateřských škol a 20 základních škol. Od roku 2000 existuje ZŠ Waldorfská, která je jedinou školou s alternativním vzdělávacím programem ve městě. Od roku 1990 došlo v sektoru středního školství k rozšíření nabídky a to nejen rozšířením výuky na školách státních, ale i nárůstem nabídky spojené se vznikem soukromých škol. Na území města Pardubice je v současnosti 19 středních škol, středních odborných učilišť a učilišť. Z kraje zřízených škol (zřizovatel: Pardubický kraj) jsou nejvíce naplněny Gymnázium Pardubice, SPŠ elektrotechnická a Vyšší odborná škola, SOŠ elektrotechnická a strojná a SOU. Ze soukromých škol je nejvíce naplněna Labská hotelová škola a SOU, SOU stavební v Černé za Bory.[15]

Počátky dějin zdejší vysoké školy sahají již pár měsíců po ukončení 2. světové války. V závodní laboratoři a výzkumném ústavu chemické továrny působila během války celá řada techniků a špičkových specialistů. V roce 1950 byla rozhodnutím vlády zřízena Vysoká škola chemická přímo v Pardubicích. Později byl změněn status školy a vznikla tak Vysoká škola chemicko-technologická. Vysoká škola se ve „městě chemie“ velmi rychle rozvíjela. V roce 1994 se zákonem č. 46/1994 Sb. změnil název na Univerzita Pardubice. V současné době má univerzita 6 fakult: ekonomicko-správní, dopravní, chemicko-technologickou, filozofickou, fakultu restaurování sídlící v Litomyšli a od roku 2007 i fakultu zdravotnických studií.[2]

4.2. Zdravotnictví

Podle údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky se síť zdravotnických služeb neustále rozšiřovala. Kromě krajské nemocnice Pardubice, která je v majetku Pardubického kraje, působí ve městě dále dva soukromé subjekty poskytující nemocniční péči: Partus, s.r.o. a G-MED, v.o.s. Krajská nemocnice Pardubice má v sobě začleněno zařízení Geriatrické centrum (dříve LDN), Ústavní lékárnu, Protialkoholní záchytnou stanici a nelůžkovou Ošetrovatelskou péči NIKÉ.[4]

4.2.1. Krajská nemocnice Pardubice

Nejvýznamnějším předmětem činnosti je provozování nestátního zdravotnického zařízení. Nemocnice nabízí komplexní ambulantní a lůžkovou péči ve všech základních, specializovaných i vysoce specializovaných oborech, vykonává lůžkovou následnou péči, domácí péči, základní i specializovanou diagnostickou péči a lékárnu. Je výukovou základnou Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice.[16]

Tabulka 6: Počty operací v letech 2008 - 2010

Oddělení	2008	2009	2010
Chirurgie	2 843	2 714	2 661
Cévní chirurgie	0	0	418
Úrazová chirurgie	1 508	1 482	1 283
Plastická chirurgie	386	394	366
Dětská chirurgie	585	518	581
Chirurgická klinika celkem	5 322	5 108	5 309
Neurochirurgie	764	665	656
Ústní, čelistní a obličejová chirurgie	353	385	379
Gynekologie	1 427	1 506	1 798
Ortopedie	2 135	2 030	2 123
Urologie	1 183	1 603	2 209
ORL	1 450	1 506	1 591
Oční	2 405	2 624	3 235
Celkem	15 039	15 427	17 300
Porodnice - porodů	1 640	1 605	1 577
- živě narozené děti	1 681	1 640	1 615

Zdroj: [16]

4.3. Sociální oblast

Ve městě slouží celá řada sociálních zařízení, které jsou určeny různým cílovým skupinám obyvatel. Vzhledem k rostoucímu průměrnému věku populace a zvyšujícímu se podílu občanů důchodového věku právě požadavky na péči o seniory, spolu s péčí o handicapované občany, rostou nejvýrazněji.

Protože sociální služby a zejména potřeby jejich uživatelů nebyly ve městě příliš podrobně podchyceny, od července 2006 se začal realizovat projekt Komunitního plánování sociálních služeb v Pardubicích, iniciovaný Odborem sociálních věcí Magistrátu města Pardubic, na jehož spolufinancování se podílí kromě města i státní rozpočet a EU. Cílem projektu je popsat aktuální stav sociální oblasti v Pardubicích (tj. síť poskytovatelů sociálních služeb, potřeby uživatelů těchto služeb, chybějící druhy služeb atd.) a na základě získaných informací vytvořit pro léta 2008 – 2011 plán rozvoje sociálních služeb ve městě.[4]

Tabulka 7: Sociální oblast ve městě Pardubice k 31. 12. 2010

Počet sociálních služeb celkem		39
Z toho	Domovy pro seniory	2
	Azylové domy	2
	Denní stacionáře	2
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Sociální poradny	12
Domy s pečovatelskou službou		5

Zdroj: [6]

Tabulka 8: Orientační počty postižených v Pardubicích

	2006	2009
Zrakově postižení	513	516
Sluchově postižení	855	860
Poruchy řeči	513	516
Mentální postižení	2 564	2 580
Vady pohybového ústrojí	2 573	2 589
Vozíčkáři	297	299
Diabetici	4 543	4 572
Duševně nemocní	855	860
Epileptici	1 196	1 204
Psoriaci	1 709	1 720
Chronicky nemocní toxikomani a alkoholici	1	1
Poživatelé invalidního důchodu	3 598	3 621
Poživatelé částečného invalidního důchodu	998	1 005
Držitelé mimořádných výhod I. stupně	540	634
Držitelé mimořádných výhod II. stupně	2 705	1 276
Držitelé mimořádných výhod III. stupně	1 056	552
Chronicky nemocné děti	4 714	4 744

Zdroj: [20], přepočtena na počet obyvatel v Pardubicích k 30. 6. 2009

4.3.1. Komunitní plánování sociálních služeb

Metoda, díky které můžeme plánovat rozvoj sociálních služeb a celé sociální oblasti v konkrétním území (tj. v kraji, obci, části obce apod.), a to na základě reálných potřeb a dostupných zdrojů, které jsou v daném území přítomny, nazýváme Komunitní plánování sociálních služeb.

Česká republika se stala členem Evropské unie roku 2004. Východiska pro komunitní plánování sociálních služeb jsou tedy vedle vlády a legislativy ČR obsaženy také v sociální politice EU. Mezi základní dokumenty EU v oblasti sociální politiky zařadíme Amsterodamskou smlouvu, Lisabonský proces a Evropský sociální program. Východiska pro komunitní plánování sociálních služeb v České republice jsou zakotvena v Národním akčním plánu sociálního začleňování (NAP), Evropské sociální chartě, Bílé knize v sociálních službách a Zákonu o sociálních službách.

Komunitního plánování se účastní následující skupiny lidí:

- Uživatelé sociálních služeb – služby využívají, v procesu plánování navazují na své potřeby.
- Poskytovatelé sociálních služeb – služby poskytují, vědí o provozních podmínkách služby (nestátní neziskové organizace, příspěvkové organizace obce, kraje, státu apod.).
- Zadavatelé sociálních služeb – mají odpovědnost za poskytování služeb, služby zadávají a účastní se na jejich financování (obce, kraje apod.).
- Ostatní účastníci sociálních služeb – instituce a orgány veřejné správy, organizace a odborníci působící v sociální oblasti nebo jejich souvisejících oblastech, veřejnost.

Výstupem plánování je komunitní plán, který určuje směr rozvoje sociální oblasti v regionu, a organizační struktura. Organizační struktura je systém, který umožňuje komunitní plán naplňovat, realizovat společná opatření a reagovat na aktuální změny v sociální oblasti a má také zaručit, aby nikdo nebyl diskriminován při vyjadřování svých potřeb a aby byl proces otevřený vůči veřejnosti. Cílem je, aby sociální služby odpovídaly skutečným potřebám obyvatel, aby finanční prostředky vynakládané na sociální oblasti byly efektivně a hospodárně využity a aby jejich vynakládání bylo maximálně transparentní.[10]

4.3.2. Aktivity realizované v roce 2011

V průběhu roku 2011 došlo ke sjednocení s politikami komunitního plánování sociálních služeb – národní, krajské a vznikla návaznost na strategické dokumenty města. Dále bylo zajištěno zapojení do procesu přípravy střednědobého plánu sociálních služeb na Pardubickém kraji a sjednocení systému pracovních skupin komunitního plánování.

V oblasti posuzování žádostí o dotace byly podány návrhy změn dokumentů souvisejících s dotačním procesem, např. pravidel pro hodnocení projektů.

V roce 2011 byl připraven také komunitní plán na rok 2012. Byla zvolena pouze jednoletá varianta komunitního plánu (aktualizace plánu 2008 – 2011), kterou schválilo ZmP 13. 12. 2011 usnesením ZM/597/2011. Důvodem bylo období sociálních reforem a nestabilní sociální situace. Pardubický kraj teprve připravoval střednědobý plán na další období. K dispozici nebyl ani aktuální popis sociální situace. Bylo doporučeno, aby pro přípravu KP na období 2013 – 2016 město změnou rozpočtu vyčlenilo prostředky na vstupní analýzy.

4.3.3. Aktivity plánované na rok 2012

Je plánována tvorba komunitního plánu na období 2013 – 2016. Mezi cíle komunitního plánu patří například rozvoj informační kampaně, která zahrnuje poskytování pravidelných

informací politikům, zprostředkování osobních setkání politiků s poskytovateli, vytvoření webu komunitního plánování a také byla iniciována změna koncepce veletrhu sociálních služeb z toho důvodu, že pracovní skupiny zhodnotily předchozí ročníky veletrhu jako neefektivní. Dále by se mělo rozvíjet dobrovolnictví, podpora svépomocných skupin, krizová intervence a v poslední řadě by se také měla rozvíjet spolupráce s Univerzitou Pardubice. V příloze C je uveden harmonogram prací na tomto plánu.[10]

4.3.4. Program prevence kriminality

Již od roku 1996 je město Pardubice součástí Programu prevence kriminality pod záštitou Ministerstva vnitra ČR. Zde také žádá o dotace na tento program. Odbor sociálních věcí Magistrátu města Pardubic každoročně zpracovává dokument „Program prevence kriminality a komplexní součinnostní program prevence kriminality na místní úrovni ve městě Pardubice“, v němž najdeme: sociodemografickou a bezpečnostní analýzu města, přehled projektů realizovaných v rámci prevence kriminality od roku 1996 až do současnosti, městský program a projekty prevence kriminality na aktuální rok. Na roky 2009 až 2011 je Pracovní skupinou prevence kriminality vytvořena Koncepce prevence kriminality statutárního města Pardubice, kde má město pro toto období určeno cíle.[14,15]

Tabulka 9: Analýza kriminality ve městě

Bezpečnostní rizika	2000	2002	2004	2006	2008
Celkový nápad trestných činů	3 436	4 233	3 298	2 819	2 791
Majetkové trestné činy	2 713	3 159	2 156	1 769	1 152
Trestné činy nejvíce zatěžující město					
1. krádež prostá	2 068	2 180	1 594	1 281	1 210
2. krádež vloupáním	438	792	387	347	296
3. krádež jízdních kol	615	342	143	189	212
4. krádež motorových vozidel	200	174	133	67	83
5. krádež věcí z motor. vozidel	733	700	345	230	147
Přestupky nejvíce zatěžující město					
Veřejný pořádek celkem	6 527	5 440	4 885	4 921	928
§ 30 alkohol	593	352	98	134	310
§ 46 – 50	18 088	x	4 687	3 699	1 335
jiné	x	x	100	x	4 251
Dopravní	16 936	18 324	31 381	16 041	5 292
Měření rychlosti	x	x	1 589	1 378	x
Odtahy vozidel	x	x	266	144	x
Botičky	3 105	3 492	3 985	3 621	x
Celkový nápad přestupků	23 463	23 764	36 266	29 938	12 117
Pokuty – počet	8 435	10 819	22 865	18 652	5 414
V tis. Kč	1 726	2 183	4 658	3 675	4 719

Zdroj: [15]

x údaje nejsou k dispozici; §30 – alkohol; §46 – pořádek ve státní správě; §47 – výzvy, klid, pohoršení aj.; §48 – vyhlášky města; §49 – občanské soužití; §50 – majetek.

5. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Úroveň technické infrastruktury je důležitý ukazatel kvality života ve městě a jeden ze základních faktorů, který ovlivňuje investiční záměry firem.

5.1. Doprava

5.1.1. Silniční doprava

Základní komunikační síť tvoří sítě komunikací D 11: Praha – Hradec Králové a R 35: Hradec Králové (D 11) – Vysoké Mýto – Olomouc. K základní komunikační síti města patří komunikace I/37 ve směru na jih. Tato komunikace sjednocuje aglomerace Chrudim – Pardubice – Hradec Králové, dále pak připojení území na jižní směry s napojením na D1. Dopravu tvoří 61 % dopravy vnitřní, 37 % dopravy cílové a 2 % dopravy tranzitní.

5.1.2. Železniční doprava

Železniční stanice Pardubice je významná stanice, která má celostátní význam. Nachází se současně na dvou koridorech:

- Německo – Děčín – Praha – Pardubice – Brno – Rakousko, Slovensko
- Německo – Cheb – Plzeň – Praha – Pardubice – Ostrava – Polsko, Slovensko.

1. Osobní železniční doprava:

Pardubice mají:

- Přímé mezinárodní spojení s městy: Varšava, Košice, Moskva, Hamburg, Žilina, Vídeň
- Mezinárodní spojení s přestupem v Praze: Řím, Vídeň, Linec, Benátky, Mnichov, Norimberk, Kolín nad Rýnem, Frankfurt nad Mohanem, Dortmund, Drážďany, Lipsko, Berlín, Hamburk, Curych, Paříž, Bern, Budapešť, Varšava
- Vnitrostátní přímé spojení s městy: Praha, Cheb, Děčín, Liberec, Plzeň, Hradec Králové, Přerov, Přerov, Olomouc, Ostrava.

2. Nákladní železniční doprava:

Je zde terminál nákladní dopravy, dále také služby svozu a rozvozu zboží z domu do domu. Mimo přepravy vagóny je v Pardubicích také kontejnerový terminál se stejnou službou.

5.1.3. Letecká doprava

V Pardubicích se nachází mezinárodní letiště se smíšeným civilním a vojenským provozem, které je umístěno cca 4 km od centra města a 2 km od nádraží na trati Praha – Vídeň. Leží přímo u silnice Praha – Pardubice, 2 km od plánovaného říčního přístavu a 10 km od plánované dostavby dálnice D11. V roce 2004 zde bylo odbaveno 46 954 cestujících a uskutečněno 1288 pohybů civilních letadel. Bylo provedeno i několik cargo letů. V celkovém počtu bylo odbaveno 755 tun (305 nákladu a 450 tun zavazadel).

5.1.4. Městská hromadná doprava

Dopravní podnik města Pardubic a.s. zabezpečuje hromadnou přepravu osob na území Pardubic. Městskou síť hromadné dopravy tvoří 30 pravidelných linek. Z toho je 19 autobusových a 11 trolejbusových. Dále výpomocné nebo nepravidelné linky zajišťují dopravní obslužnost průmyslových zón a některých částí města v dobách dopravních špiček.

5.2. Elektrická energie

Zásobování elektrickou energií na území města Pardubic zajišťuje Východočeská energetika, a.s., Oblastní ředitelství Pardubice. Potřeba elektrického příkonu města je zajištěna z rozvodné sítě 110 kV, která napájí tři distribuční rozvodny 110/35 kV v majetku VČE, a. s. – rozvodny Opočíněk, Tuněchody a Pardubice – Sever. Ve městě nalezneme dvě transformační stanice 35/10 kV a to Pardubice – Západ a Teplárna. Pro zásobování odběru chemického závodu Semtín, a. s. fungují dvě vlastní rozvodny 110 kV/VN. Do sítě vysokého napětí jsou zařazeny dvě vodní elektrárny o celkovém výkonu cca 3,3 MW.

5.3. Teplo a plyn

Soustavu zásobování teplem (dále jen SZT) ve městě Pardubice vykonává společnost Intenationl Power Opatovice, a.s. Hlavní zdroj tepla pro SZT je umístěn cca 10 km od samotného města Pardubice v areálu elektrárny Opatovice nad Labem. Přímo na území Pardubic jsou umístěny záložní zdroje tepla (v oblasti Karlovina a Černá za Bory). Část tepla do SZT je dodávána i Teplárnou Semtín, která je v majetku společnosti Synthesia, a.s.

Zásobování plynem zajišťuje na území města Pardubice Východočeská plynárenská a.s. závod Pardubice.[15]

6. SWOT ANALÝZA MĚSTA PARDUBICE

Na základě předchozích kapitol, které analyzují město Pardubice, byla vypracována SWOT analýza. Jde o jednu z nejpoužívanějších metod pro vykreslení měst. SWOT analýza nám udává pohled na silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Její pomocí nalézáme problémy a vyhledáváme nové možnosti pro zlepšení situace.

Tabulka 10: SWOT analýza města Pardubice

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dobrý kulturní, sportovní i historický potenciál • výhodná geografická poloha, železnice, letiště • existence průmyslové zóny • ekonomický potenciál s vazbami na automobilový, chemický a elektrotechnický průmysl • nabídka vzdělávání ve městě, Univerzita Pardubice • dobrá spolupráce města s organizace v sociální sféře • dobře propracovaný program prevence kriminality ve městě • mezinárodní železniční koridor, mezinárodní letiště se stoupajícím počtem přepravených pasažérů 	<ul style="list-style-type: none"> • tradiční image města znečištěné průmyslové oblasti • odpadové hospodářství – problém se skládkováním odpadů • nedostatečné napojení na dálniční síť, kritické dopravní situace uvnitř města • exhalace a hluk z dopravy • technický stav komunikací • malá nabídka bydlení pro zaměstnance pardubických firem přechodně bydlících ve městě
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • zájem zahraničních investorů, investice do výzkumu a vývoje • rozvoj ekonomiky a kupní síly obyvatel • spolupráce mezi městem, organizacemi poskytujícími sociální služby, školství • Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, Komunitní plán rozvoje sociálních služeb • dostavba dálnice D11 do východních Čech, napojení na rychlostní komunikaci R35 a obchvat průmyslové zóny • využití letiště pro potřeby civilního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • úbytek a stárnutí obyvatelstva • město přitažlivé pro etnické a národnostní menšiny • rostoucí míra nezaměstnanosti (zejména dlouhodobé) • nedostatek veřejných financí pro investice • havárie ohrožující ŽP • stálá emisní zátěž • snížená kvalita výuky na školách zejména cizích jazyků, informatiky • nedostatečná kapacita sociálních a zdravotnických zařízení pro seniory

<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj cyklostezek a cyklistiky • znovuoživení panelových sídlišť – zkapacitnění parkovacích míst 	<ul style="list-style-type: none"> • nerealizované projekty dopravní infrastruktury
--	--

Při rozhodování o budoucím rozvoji je třeba se věnovat silným stránkám a příležitostem, ale zvýšenou pozornost musíme věnovat slabým stránkám a hrozbám a usilovat o jejich odstranění.

Pardubice se řadí mezi města s výhodnou geografickou polohou, přes město vede železnice, díky které se začal ve městě rozvíjet průmysl. Dnes mají Pardubice vazby na automobilový, chemický a elektrotechnický průmysl. Mezi slabé stránky lze na první místo zařadit znečištěné ovzduší, neboť se jedná právě o průmyslovou oblast. Dalším problémem je skládkování odpadů. Velkou příležitostí je příliv investic od zahraničních investorů, které umožňují městu patřičný rozvoj. Velkou hrozbou, nejen pro město Pardubice, ale i pro celou republiku, je úbytek a stárnutí obyvatelstva. Již zmíněný průmysl může být postižen různými haváriemi, které ohrožují životní prostředí. Tak se tvoří neustálý koloběh, na který je nutné se zaměřit a případné hrozby odstranit.

7. VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Výzkumné šetření slouží k zjištění faktů, které budou následně rozpracovány pomocí statistických metod. V rámci výzkumného šetření bylo sledováno, jak jsou občané Pardubic spokojeni s kvalitou života ve městě, ve kterém žijí a pracují.

7.1. Metodologická východiska

Z důvodu zkoumání většího vzorku respondentů a následného zpracování získaných dat statistickými metodami, byl pro účely tohoto výzkumu použit dotazník, který je řazen mezi metody kvantitativního výzkumu.

Výběr respondentů byl nahodilý. Dotazník obsahoval 24 otázek a skládal se ze tří částí. První část se zabývala kvalitou života ve městě Pardubice, druhá část obsahovala návrhy na zlepšení situace, dále přednosti a nedostatky města, které respondenti vnímají. Ve třetí části byly otázky týkající se základních charakteristik respondenta.

Cílem tohoto dotazníku je zjistit, zda jsou občané spokojeni s životem ve městě a jednotlivé aspekty této spokojenosti. Celková spokojenost občanů s daným místem je důležitým měřítkem ve společnosti, díky němuž můžeme zjišťovat, co je pro občany města přijatelné, s čím naopak nesouhlasí, co by si přáli změnit. To vše je potřeba pro další místní plánování a rozhodování. Jedná se tedy o důležitý ukazatel místní udržitelnosti.

Celkem bylo osloveno 111 respondentů. Počet respondentů, kteří byli ochotni vyplnit dotazník, bylo 100. Návratnost u dotazníku není vždy stoprocentní. V tomto případě návratnost činila 90 %, což se dá hodnotit jako dostačující procento návratnosti. Nedosažení 100 % návratnosti se dá přisoudit neochotě lidí vyplňovat dotazníky či jejich neschopnosti pracovat s dotazníkovými otázkami. Dotazníky byly distribuovány mezi různé skupiny občanů Pardubic a nebyly vyplňovány pod dostatečným dohledem, tudíž je nutno spoléhat se na dostatečnou návratnost.

Výsledky jednotlivých otázek jsou zobrazeny v grafech, které jsou obsahem přílohy B.

7.2. Základní profil respondentů

Jelikož ve vzorku, na který je vztažen náš výzkum, převažuje větší počet ženského pohlaví nad mužským, je zde zachována demografická struktura obyvatelstva. Celkový počet oslovených žen byl 53, z čehož bylo 39 % žen ve věku 16 – 25 let. 40 % mužů bylo ve věku 16 – 25 let z celkového počtu 47 mužů. V Obrázku č. 7, který je součástí přílohy B, můžete sledovat podíl mužů (47 %) a žen (53 %) na celkovém počtu respondentů.

Z hlediska věkového složení nejvíce respondentů bylo ve věku 16 – 25 let (38 %). 17 % respondentů bylo ve věku 56 – 65 let, přičemž převažující zastoupení měli muži. Naopak nejméně respondentů (14 %) bylo ve věku 26 – 35 let.

7.3. Interpretace dotazníkového šetření

V této části dotazníku byly zaznamenány názory obyvatel na kvalitu života ve městě se zaměřením na životní prostředí a služby.

7.3.1. Spokojenost s obcí

Na otázku, jak jsou občané spokojeni s obcí Pardubice, jako s místem, kde žijí a pracují, 79 % respondentů odpovědělo, že jsou převážně spokojeni. Pro vyjádření úrovně jejich spokojenosti byla použita procentní stupnice, jejíž výsledek byl v průměru okolo 73 %.

7.3.2. Životní prostředí

Občané Pardubic hodnotí životní prostředí jako spíše dobré. 35 % občanů ohodnotilo životní prostředí jako spíše špatné. U žen se projevila větší kritika životního prostředí, oproti mužům, kdy ženy hodnotily kvalitu životního prostředí jako špatnou (75 %) a muži naopak hodnotili životní prostředí jako dobré (55 %). Jsou nespokojeni zejména se stavem ovzduší ve městě, neboť ve městě je stálá emisní zátěž, protože se jedná o průmyslovou oblast, dále je ovzduší zatěžováno exhalacemi z dopravy.

7.3.3. Odpady

Jak je patrné z Obrázku č. 11, na otázku, zda občané třídí odpad, odpovědělo 82 % občanů, že odpad třídí. Zbýlých 18 % odpovědělo, že odpad netřídí. Hlavním důvodem netřídění odpadu jsou nedostatečné prostory ke třídění. Další důvod, který respondenti uvedli, byl ten, že kontejnery se nachází daleko od místa jejich bydliště. To je typické pro občany bydlící v okrajových částech města, občané bydlící na sídlišti nepocítují problémy s nedostatkem kontejnerů na třídění odpadu.

Dále byla občanům Pardubic položena otázky, co by podle jejich názoru přispělo ke zlepšení situace s nakládáním odpadu ve městě. Převážná většina respondentů navrhovala pro odpadové hospodářství větší množství kontejnerů na třídění odpadů (53 %). Dále by občané uvítali větší množství informací o třídění odpadů (27 %) a navrhovali více časté svozy odpadů. Jeden respondent navrhoval více možností třídění – hliník, bio odpad, atd.

7.3.4. Síť obchodů

Síť obchodů byla občany hodnocena kladně. 61 % dotazovaných odpovědělo, že je spíše spokojeno a 29 % dokonce velmi spokojeno, avšak spokojenost žen se sítí obchodů byla menší než spokojenost mužů.

55 % dotazovaných občanů postrádá ve městě menší specializované obchody – sportovní potřeby, nábytek, domácí potřeby, ovoce a zelenina, hudební nástroje a další. 10 % dotazovaných odpovědělo, že jim nechybí žádné obchody. O vybudování dalších hypermarketů a supermarketů nemají občané zájem, neboť se jich ve městě nachází velký počet.

7.3.5. Doprava ve městě

Ani doprava v Pardubicích není bez problému. Dopravní situace se dá hodnotit jako spíše nevyhovující pro občany Pardubic. Mezi největší problémy lze zařadit parkování ve městě (78 %) a průjezdnost některých ulic (15 %).

Dále byla položena otázka, zda je ve městě kritická dopravní situace. 83 % respondentů odpovědělo, že je ve městě kritická dopravní situace a 17 % odpovědělo, že není. Mezi kritická místa zařadili nadjezd u Parama (69 %), Masarykovo náměstí (25 %) a dále ulice na Náměstí republiky vedoucí podél Východočeského divadla (5 %).

7.3.6. Síť zdravotních služeb

U otázky, zda jsou respondenti spokojeni s poskytováním zdravotních služeb, 68 % respondentů odpovědělo, že jsou spíše spokojeni a 21 % je spíše nespokojeno.

Jak je patrné z Obrázku č. 14, nespokojenost je především s místní nemocnicí, kdy 55 % respondentů požaduje zlepšení její úrovně, neboť služby poskytované Pardubickou krajskou nemocnicí považují za nedostatečné. Dále 15 % respondentů vidí nedostatek odborných lékařů. Ti, co označili položku jiné, většinou postrádali lékárny s nočním provozem, zubní pohotovost a kvalifikované kožní lékaře.

7.3.7. Kultura a sport

V Obrázku č. 15 je možno vidět pozitivní hodnocení kulturní vyžití v Pardubicích. Většinová část dotázaných je s kulturou spíše spokojena (64 %) a poměrně velká část velmi spokojena (29 %). Na dotaz, jaké kulturní vyžití v Pardubicích postrádají, 58 % respondentů odpovědělo, že by uvítalo ve městě častější pořádání koncertů a festivalů, 10 % postrádá ve městě diskotéky a kluby a 8 % by uvítalo opery. Značná část respondentů odpověděla, že jim

ve městě žádné kulturní vyžití nechybí (19 %). Mezi návrhy, jaké kulturní vyžití by se mohlo dále nacházet v Pardubicích, se nejčastěji objevovaly kulturní akce pořádané městem a také výstavy.

Kladnému hodnocení se nevyhnulo ani sportovní vyžití v Pardubicích. 84 % respondentů považuje množství sportovních zařízení za dostatečné a tudíž je spokojeno, resp. spíše spokojeno. V Obrázku č. 16 si můžete povšimnout, jaká sportovní vyžití v Pardubicích občanům chybí. Nejčastěji se jednalo o cyklostezky, které by vedly napříč městem (26 %) a sportovní haly (22 %). Mezi jinými odpověďmi se nejčastěji vyskytoval plavecký bazén, který se nachází v současné době v rekonstrukci.

7.3.8. Osobní hodnocení důležitosti

Dále byli respondenti požádáni, aby seřadili dané oblasti v závislosti na jejich osobním hodnocení důležitosti (1 = nejvíce důležitý, 6 = nejméně důležitý).

Dotazovaní považovali za nejdůležitější možnost zaměstnání a mezilidské vztahy. Ihned za těmito oblastmi se umístila na stejném místě možnost praktikovat zájmy a záliby, důležitost základních veřejných služeb a kvalita životního prostředí. Převážná část dotazovaných označila možnost účastnit se lokálního plánování jako nejméně důležitou.

7.4. Přednosti a nedostatky města Pardubice

V této části byly zjišťovány přednosti a nedostatky města Pardubice a jaké oblasti by občané ve městě rádi změnili.

7.4.1. Zlepšení situace

Obrázek č. 18 uvádí oblasti, které si občané města přejí změnit. Nejvíce jsou znepokojeni dopravní situací (54 %), dále si přejí změnit síť služeb a jejich poskytování (14 %) a obohatit kulturu a sport (13 %).

7.4.2. Přednosti

Občané města spatřují největší přednosti v poloze města a jeho velikosti (41 %). 20 % respondentů je pyšných na rozmanitou historii, kulturní památky a tradice a v poslední řadě 18 % respondentů vidí přednost města v pořádání sportovních akcí.

7.4.3. Nedostatky

Největší počet respondentů není spokojeno s dopravní situací (33 %) a dále s nabídkou pracovních míst (27 %). 19 % respondentů vyjádřilo nespokojenost se stavem ovzduší.

7.5. Shrnutí

Tento kvantitativní výzkum měl za cíl zjistit, jak jsou občasně s městem spokojeni a dále zkoumat jednotlivé složky této spokojenosti.

Z následného šetření vyplynulo, že občané Pardubic jsou spokojeni převážně s kulturním a sportovním vyžitím. Méně spokojeni jsou už se sítí zdravotních služeb a požadují zlepšení úrovně pardubické nemocnice. Naopak dopravní situace je pro občany neuspokojivá, v dopravních špičkách je průjezdnost některých ulic ztížena a občané se neustále potýkají s problémem parkování na některých místech v Pardubicích.

Poté měli dotazovaní uvést, jaké oblasti by si přáli změnit. Nejvíce lidí označilo dopravní situaci (54 %). Největší přednosti občané spatřují v poloze města a jeho velikosti (41 %), rozmanité historii (20 %) a pořádání sportovních akcí (18 %). Nespokojenost občanů je především s již zmíněnou dopravní situací (33 %), dále s nabídkou pracovních míst (27 %) a se stavem ovzduší (19 %).

Z výše uvedeného vyplývá, že největší problémy se týkají dopravní situace ve městě. Dopravní situace se pravděpodobně bude zlepšovat, neboť možnost parkování v centrální části města, která byla označena jako zcela nedostatečná a dále dopravní zatížení některých křižovatek a silnic je součástí územního plánování.

8. NÁVRHY NA ROZVOJ DO BUDOUCNOSTI

8.1. Ekonomický rozvoj

Pardubice stále patří mezi města, která se vyznačují ekonomickým růstem. Velcí zahraniční investoři a jejich investice napomohli zapojit město do mezinárodních řetězců a město se tak stalo jedním z nejdůležitějších průmyslových center České republiky. Průmyslová zóna je již vybudována a investoři zaměstnávají pracovní sílu, která je méně kvalifikována, tudíž místní ekonomika se musí zaměřit na růst kvality.

Kromě velkých investorů by se město mělo zaměřit také na podporu malého a středního podnikání. Město může nabízet různé pozemky a objekty včetně infrastruktury, informovat o službách pro podnikání.

8.2. Sociální infrastruktura

Základem sociální oblasti města je Komunitní plán rozvoje sociálních služeb. Jedná se o systém sociálních služeb, které umožňují městu naplňovat potřeby uživatelů při efektivním vynakládání zdrojů.

Je třeba neustále pracovat na rozvoji školství, aby bylo poskytnuto kvalitní vzdělávání pro uplatnění absolventů na trhu práce a s tím související budování objektů pro výuku. Koncepce bezbariérovosti zajišťuje rovné podmínky pro všechny obyvatele. Bezbariérové přechody tak umožňují pohyb všem obyvatelům města.

Město má svoji tradici v kultuře a sportu díky tradičnímu pořádání významných kulturních a sportovních akcí, které mají regionální, národní i mezinárodní význam. Vše by mělo být posilováno vznikem nových aktivit a podporou i těch stávajících. Dostatečná nabídka pro aktivní trávení volného času vede k prevenci kriminality ale také ke zvýšení kvality života.

8.3. Dopravní infrastruktura

Dopravní situaci je třeba věnovat neustálou pozornost, protože současně ovlivňuje další oblasti – ekonomiku, životní prostředí, bydlení a další.

Je nutno podporovat zkvalitnění zejména silniční infrastruktury, která patří do rukou města, jako jsou komunikace, parkoviště, cyklostezky, chodníky atd. Na druhou stranu město také musí vytvářet podmínky pro zlepšení vnější dostupnosti, která je v kompetenci státu a kraje.

V budoucnosti lze očekávat také neustálé zvyšování individuální automobilové dopravy a město by se mělo zaměřovat na podporu ostatních druhů dopravy, jako například cyklistická doprava a městská hromadná doprava. Je nutné také budovat větší množství cyklostezek, které povedou napříč městem. Možnost parkování v centrální části města je nedostačující a je proto nutné vytvářet koncepce parkování, které napomohou v budování dalších parkovacích míst, a které budou podporovat soukromé investory pro budování parkovacích domů.

Situaci u Parama by mělo vyřešit rozšíření komunikace I/37 na 4. pruh. Dále by se situace měla zlepšit v důsledku plánované dostavby dálnice D 11 a po připravovaném splavnění Labe.

8.4. Životní prostředí

Zdravé životní prostředí je důležitou součástí dobře fungujícího zázemí města. Je třeba se všemi složkami životního prostředí zacházet tak, aby se zvyšovala jejich kvalita i kvantita, a to jak z hlediska zachování přírodního bohatství, tak i z hlediska působení na člověka a jeho zdraví.

Závažným problémem je odpadové hospodářství, konkrétně neustále se zvyšující množství odpadů. Město musí nalézt cestu, jak se vypořádat s odpadem v budoucnosti.

Město vlastní několik stovek hektarů zelených ploch a městských lesů, což je silnou stránkou města nezbytnou součástí zdravého životního prostředí. Tato zeleň potřebuje trvalou údržbu a někdy i regeneraci.

Situace s odpadními vodami by se měla zlepšit ihned o rekonstrukci Biologické čističky odpadních vod v Pardubicích, která slouží k čištění odpadních vod. Pro tento projekt je však nutné získat dotace z fondů EU, aby investiční výdaje nepřispěly k růstu ceny vodného a stočného.

ZÁVĚR

Statutární město Pardubice se díky své výhodné geografické poloze a dobré dopravní dostupnosti stalo významným průmyslovým, hospodářským a kulturním centrem Pardubického kraje. Město se během 19. století rozvíjelo pozvolně. Nikdy nebylo co do rozsahu, ani do počtu obyvatel příliš velkým městem. Po roce 1845 vznikla železnice a vše se rázem změnilo, začal průmyslový rozvoj Pardubic. V období socialismu došlo k rozvoji převážně těžkého průmyslu a narostl i počet obyvatel. V průběhu 20. století se Pardubice staly moderním městem, tak jak ho známe dnes. Navzdory tomu, že dochází k úbytku obyvatelstva, město se nadále rozvíjí a neztrácí svůj význam v rámci celé republiky.

V důsledku růstu průmyslové výroby v 19. století rostl počet obyvatel. V dlouhodobém vývoji zaregistrovaly Pardubice největší populační přírůstky v 50. až 70. letech 20. století. Následoval populační úbytek od počátku 90. let a od roku 2005 začal počet obyvatel růst díky kladnému saldu stěhování. Věková struktura má regresivní charakter a obyvatelstvo Pardubic stárne. Stále převažuje počet středoškolsky vzdělaných obyvatel nad vysokoškolsky vzdělanými osobami.

Na západním okraji Pardubic se rozkládá průmyslová zóna sloužící k lehké průmyslové výrobě, výrobním a strategickým službám či technologickým centřům. Tato průmyslová zóna přitáhla do města velké zahraniční investory. Typická je i provázanost vzdělávacích institucí s místním průmyslem (Chemicko-technologická fakulta, Dopravní fakulta Jana Pernera, Fakulta elektrotechniky a informatiky Univerzity Pardubice, ale i střední elektrotechnická škola atd.). Neustálým problémem je dlouhodobá nezaměstnanost a nejvíce uchazečů o zaměstnání má dokončené střední vzdělání.

Město nabízí velmi pestrou síť školských zařízení všech stupňů. V současné době se na území Pardubic nachází 19 středních škol, středních odborných učilišť a učilišť. Sídli zde i Univerzita Pardubice. Výukovou základnou Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice je Krajská nemocnice Pardubice, která poskytuje komplexní ambulantní a lůžkovou péči pro celou pardubickou oblast. Ve městě se vytváří Komunitní plán rozvoje sociálních služeb, který umožňuje městu naplňovat potřeby uživatelů při efektivním vynakládání zdrojů. Velká pozornost je věnována kriminalitě, Odbor sociálních věcí Magistrátu města Pardubic každý rok vypracovává dokument „Program prevence kriminality“.

Pardubice mají velmi výhodnou geografickou polohu. Železniční stanice Pardubice má celostátní význam a nachází se současně na dvou koridorech. Výhodou města je mezinárodní letiště se smíšeným civilním a vojenským provozem. K základní komunikační síti města patří

komunikace I/37 ve směru na jih, která sjednocuje aglomerace Chrudim – Pardubice – Hradec Králové.

Na základě předchozího průzkumu byla provedena SWOT analýza, neboli odhalení silných, slabých stránek, předností a hrozeb města. Díky této analýze je možné stanovit cíle pro rozvoj do budoucnosti. Bude tedy nutné stanovit cíle pro zkvalitnění dopravní infrastruktury, životního prostředí a zlepšení image města.

V práci bylo využito dotazníkové šetření k přesnějšímu zmapování situace ve městě. Dotazník byl zaměřen na zjištění spokojenosti s kvalitou života ve městě. Obyvatelstvo je převážně spokojeno s kulturním a sportovním vyžitím, naopak nespokojeno především se sítí zdravotních služeb a dopravní infrastrukturou, především s průjezdností některých ulic a parkováním ve městě.

V poslední části jsou nastíněny návrhy na rozvoj města do budoucnosti na základě provedené SWOT analýzy a dotazníkového šetření v oblastech ekonomické struktury, sociální a dopravní infrastruktury a životního prostředí.

Cíl této bakalářské práce spočíval ve zhodnocení současného stavu města Pardubice a nastínění budoucích strategií rozvoje. Výsledek této práce spočívá v provedení SWOT analýzy, která odhaluje silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby, dále pak ve zpracování dotazníkového šetření, na jejichž základě byly nastíněny návrhy na budoucí rozvoj města.

Vzhledem k poznatkům získaným při zpracování této práce lze podotknout, že efektivní a udržitelný rozvoj města vyžaduje dobře analyzované a propracované postupy všech zainteresovaných osob, aby vše směřovalo k jednotným cílům. Město Pardubice má pro tyto účely vypracované strategické i dílčí dokumenty, díky kterým dosahuje svých stanovených cílů pomocí nejrůznějších nástrojů.

Je třeba také konstatovat, že v důsledku omezeného rozsahu práce nebylo možné analyzovat všechny potřebné oblasti. Některá data z Českého statistického úřadu či Úřadu práce byla poskytnuta souhrnně pouze za okresy a tak nebylo snadné získat data za samotné město.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ADMINISTRATIVNÍ REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ. [online] 2012. [cit. 2012-02-13]. Dostupné na WWW: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/ares/ares.html.cz>>.
- [2] BRONCOVÁ, Dagmar. *Kniha o městě Pardubice*. Praha: Milpo Media Milpo, 1999. 238 s. ISBN 80-86098-12-5.
- [3] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Demografická ročenka měst (2001 až 2010.)* [online]. 2011. [cit. 2011-11-18]. Dostupné na WWW: <http://www.pardubice.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/publ/4018-11-r_2011>.
- [4] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Oddělení regionálních analýz a informačních služeb Pardubice. *Město Pardubice v číslech*. Pardubice: Český statistický úřad, 2007. 187 s. ISBN 978-80-250-1498-1.
- [5] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Předběžné výsledky SLDB 2011* [online]. 2012. [cit. 2012-02-12]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/kapitola/03000-12-n_2012-53>.
- [6] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Veřejná databáze – Vybrané statistické údaje za obec Pardubice* [online]. 2012. [cit. 2012-02-12]. Dostupné na WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=555134&cislotab=MOS+ZV01>.
- [7] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj ekonomické aktivity obyvatelstva* [online]. 2006. [cit. 2012-02-12]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/xe/edicniplan.nsf/o/13-5318-03-za_rok_2001-2_4_vyvoj_ekonomicke_aktivity_obyvatelstva>.
- [8] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Demografie* [online]. 2011. [cit. 2011-11-13]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/mesto/zakladni-informace/demografie.html>>.
- [9] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Geografie* [online]. 2011. [cit. 2011-11-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/mesto/zakladni-informace/geografie.html>>.
- [10] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Komunitní plánování* [online]. 2012. [cit. 2012-03-14]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/urad/radnice/magistrat/odbory-magistratu/osv/komunitni-planovani.html>>.

- [11] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Městská průmyslová zóna* [online]. 2012. [cit. 2012-02-13]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/projekty/prumysl-a-obchod/mpz-uvod.html>>.
- [12] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Pardubice ve 20. století* [online]. 2011. [cit. 2011-11-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/mesto/zakladni-informace/historie/pce-20-stol.html>>.
- [13] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Pardubice na počátku 21. století* [online]. 2011. [cit. 2011-11-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/mesto/zakladni-informace/historie/pce-21-stol.html>>.
- [14] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Program prevence kriminality* [online]. 2012. [cit. 2012-03-14]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/urad/radnice/magistrat/odbory-magistratu/osv/prog-prevence-kriminality.html>>.
- [15] OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PARDUBICE. *Strategický plán* [online]. 2012. [cit. 2012-02-13]. Dostupné na WWW: <<http://www.pardubice.eu/mesto/strategicky-plan/profil-mesta.pdf>>.
- [16] PARDUBICKÁ KRAJSKÁ NEMOCNICE. *Výroční zprávy* [online]. 2010. [cit. 2012-03-02]. Dostupné na WWW: <<http://www.nemocnice-pardubice.cz/stranka/o-nemocnici/vyrocnizpravy/17/>>.
- [17] PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Praha: MELANDRIUM, 2007. 278 s. ISBN 978-80-86175-52-2.
- [18] PAVLÍK, Zdeněk, KALIBOVÁ, Květa. *Mnohojazyčný demografický slovník: český svazek*. Praha: Česká demografická společnost, 2005. 182 s. ISBN 80-7194-596-X.
- [19] SCHOLZOVÁ, Lena. *Základy demografie*. České Budějovice: Jihočeská Univerzita České Budějovice, 1996. 76 s. ISBN 80-7040-194-X.
- [20] SOCIOKLUB – kolektiv autorů. *Obce, města, regiony a sociální služby*. Praha: Socioklub, 1997. 271 s. ISBN 80-902260-1-9.
- [21] ŠEBEK, František a kolektiv. *Dějiny Pardubic I. díl*. Pardubice: Městský národní výbor v Pardubicích, 1990. 228 s. ISBN 80-900069-1-4.
- [22] TIMUR. *Otázka č. 18 použita z Dotazníku A.1.* [online]. 2010. [cit. 2012-03-29]. Dostupné na WWW: <<http://www.timur.cz/25-dokumenty-ke-stazeni/34-dotazniky-k-indikatorum-eci-timur-3.html>>.

- [23] TOPOLSKÁ, Miluše. *Zápis ze dne 22. 3. 2012*. 6 s.
- [24] ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY. *Pardubický kraj po oblastech v číslech* [online]. 2012. [cit. 2012-02-16]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/pak/nezamestananost_v_cislech/oblasti_kraje_v_cislech>.
- [25] ÚŘAD PRÁCE PARDUBICE. Odpovězeno na dotaz ze dne 14. 02. 2012.
- [26] Zákon č. 435/2004 Sb. ze dne 13. května 2004, o zaměstnanosti. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004.
- [27] ZIKMUNDA, Vlastimil, HRUBÝ, Vladimír. *Pardubice*. Praha: Pressfoto – Vydavatelství ČTK, 1990. 128 s. ISBN 80-7046-027-X.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Dotazníkové šetření

Příloha B: Výsledky dotazníkového šetření

Příloha C: Harmonogram prací pro komunitní plánování

Příloha A: Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření

Vážení spoluobčané,

žádám Vás o vyplnění dotazníku, který se pokouší zmapovat spokojenost občanů s městem Pardubice. Dotazník je součástí bakalářské práce a slouží pouze pro studijní účely. Údaje Vámi vyznačené nebudou nikde zveřejňovány ani zneužívány. Výsledky budou prezentovány jako souhrnné, nikoli za jednotlivce. Dotazník je zcela anonymní. Pokud není uvedeno jinak, označujte, prosím, jen jednu odpověď. Pokud je zapotřebí vpisovat text, pište, prosím, čitelně. Děkuji za spolupráci a ochotu.

Gabriela Tomolová

KVALITA ŽIVOTA VE MĚSTĚ PARDUBICE

- 1. Jak jste spokojen/a s vaší obcí, jako s místem, kde žijete a pracujete?**
    - a. Velmi spokojen/a
    - b. Spíše spokojen/a
    - c. Spíše nespokojen/a
    - d. Velmi nespokojen/a

  - 2. Vyjádřete úroveň vaší spokojenosti na procentní stupnici (0 % velice nízká, 100 % velmi vysoká)**

Procentní skóre: .....

  - 3. Jak byste ohodnotili kvalitu životního prostředí?**
    - a. Dobrá
    - b. Spíše dobrá
    - c. Spíše špatná
    - d. Špatná

  - 4. Třídíte využitelné složky odpadu?**
    - a. Ano, třídím
    - b. Ne, netřídím
- Tato otázka je určena pro ty, kteří odpad netřídí:*
- 5. Z jakého důvodu netřídíte odpad?**
    - a. Nemám na to čas
    - b. Nemám doma prostory pro třídění odpadu
    - c. Kontejnery na třídění odpadu se nacházejí daleko
    - d. Jiný důvod (prosím uveďte jaký) .....

  - 6. Co by dle Vašeho názoru mohlo zlepšit situaci s nakládáním tříděného odpadu ve městě?**
    - a. Větší množství kontejnerů na třídění odpadu
    - b. Větší množství informací o třídění odpadu
    - c. Svozy odpadu by měly být častější
    - d. Jiné (prosím, uveďte co) .....

7. Jaká je Vaše spokojenost se sítí obchodů?

- a. Velmi spokojen/a
- b. Spíše spokojen/a
- c. Spíše nespokojen/a
- d. Velmi nespokojen/a

8. Jaké druhy obchodů ve městě postrádáte?

- a. Malé obchody
- b. Potraviny
- c. Ovoce a zelenina
- d. Hudební nástroje
- e. Oděvy
- f. Hypermarkety, supermarkety
- g. Jiné (prosím, uveďte) .....

9. Jaké shledáváte problémy s dopravou v centru města?

- a. Problémy s MHD
- b. Problémy s parkováním v některých místech
- c. Problémy s průjezdností v některých ulicích
- d. Žádné problémy neshledávám
- e. Nevím

10. Je podle Vás v Pardubicích místo, kde je kritická dopravní situace?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Nevím

11. Pokud jste odpověděli ano, vyberte, prosím, z následujících odpovědí místo, kde je podle Vás kritická dopravní situace.

- a. Masarykovo náměstí
- b. U Parama
- c. Křižovatka u Anenského podjezdu
- d. Kruhový objezd u Albert HM
- e. U divadla
- f. Jiné (prosím uveďte) .....

12. Jak jste spokojeni s poskytováním zdravotních služeb?

- a. Velmi spokojen/a
- b. Spíše spokojen/a
- c. Spíše nespokojen/a
- d. Velmi nespokojen/a

13. Jaká zdravotnická zařízení dle Vašeho názoru městu chybí?

- a. Nemocnice (zlepšení úrovně)
- b. Praktičtí lékaři
- c. Odborní lékaři
- d. Stomatologové
- e. Oční oddělení
- f. Pohotovost
- g. Jiné (prosím, popište) .....

14. Jak jste spokojeni s kulturním životem v Pardubicích?

- a. Velmi spokojen/a
- b. Spíše spokojen/a
- c. Spíše nespokojen/a
- d. Velmi spokojen/a

15. Jaké kulturní vyžití Vám v Pardubicích chybí?

- a. Koncerty, festivaly
- b. Opera
- c. Diskotéky
- d. Kina, multikina
- e. Jiné (prosím, uveďte) .....

16. Jste spokojeni s množstvím příležitostí pro aktivní sportovní vyžití?

- a. Ano
- b. Spíše ano
- c. Spíše ne
- d. Ne

17. Jaké sportovní zařízení Vám v Pardubicích chybí?

- a. Dětská hřiště (volná přístupnost)
- b. Hřiště
- c. Sportovní haly
- d. Cyklostezky
- e. Skatepark
- f. Jiné (prosím, uveďte) .....

18. Prosím seřad'te dané oblasti v závislosti na vašem osobním hodnocení důležitosti (1 = nejvíce důležitý, 6 = nejméně důležitý)

Pořadí:

- _____ mezilidské vztahy
- _____ možnost praktikovat vaše zájmy a záliby
- _____ základní veřejné služby
- _____ kvalita okolního životního prostředí
- _____ možnost zaměstnání
- _____ možnost účastnit se lokálního plánování

PŘEDNOSTI A NEDOSTATKY, ZLEPŠENÍ SITUACE VE MĚSTĚ

19. Které oblasti by podle Vás bylo potřeba zlepšit?

- a. Dopravní situace
- b. Údržba komunikací (silnice, chodníky)
- c. Činnost městského úřadu a činnost městské policie
- d. Třídění odpadu, likvidace odpadu
- e. Životní prostředí
- f. Jiné (prosím, uveďte) .....

20. Co byste zlepšili pro uspokojení Vašich potřeb?

- a. Dopravní situace
- b. Činnost městské policie
- c. Činnosti týkající se odpadů, odpadové hospodářství (třídění, kontejnery, informovanost)

- d. Síť služeb a jejich poskytování
- e. Kultura a sport
- f. Jiné (prosím, uveďte) .....

21. Jaké jsou podle Vás přednosti města Pardubice?

- a. Rozmanitá historie, kulturní památky a tradice
- b. Poloha města a jeho velikost
- c. Pořádání sportovních akcí
- d. Možnost kulturního vyžití
- e. Dobrá kvalita životního prostředí, velké množství zeleně ve městě
- f. Tradice perníku
- g. Jiné .....

22. Jaké jsou podle Vás nedostatky města Pardubice?

- a. Dopravní situace (provoz, hluk)
- b. Nedostatek pracovních míst
- c. Nedostatek bytových zařízení
- d. Čistota města
- e. Stav ovzduší
- f. Hluk
- g. Nedostatečná činnost ve vedení města, práce s občany
- h. Jiné (prosím, uveďte) .....

STATISTICKÉ ÚDAJE

23. Váš věk je v rozmezí?

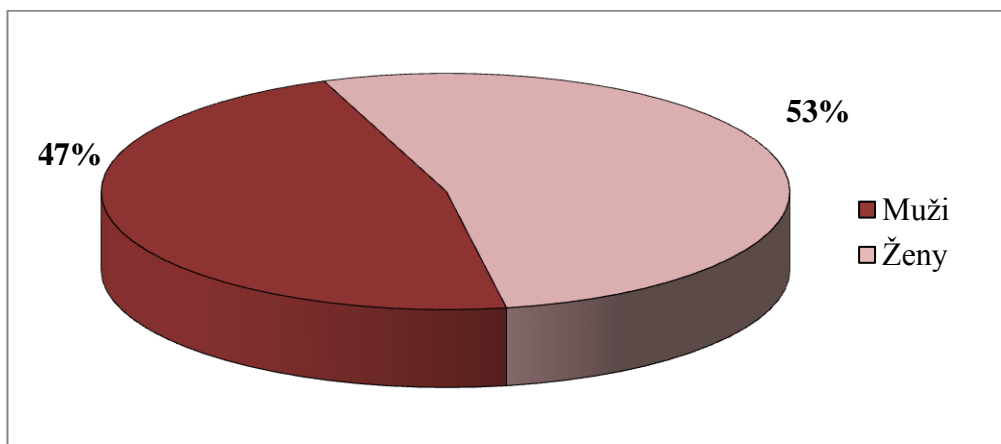
- a. Méně než 15 let
- b. 16 – 25 let
- c. 26 – 35 let
- d. 36 – 45 let
- e. 46 – 55 let
- f. 56 – 65 let
- g. 66 let a více

24. Jaké je vaše pohlaví?

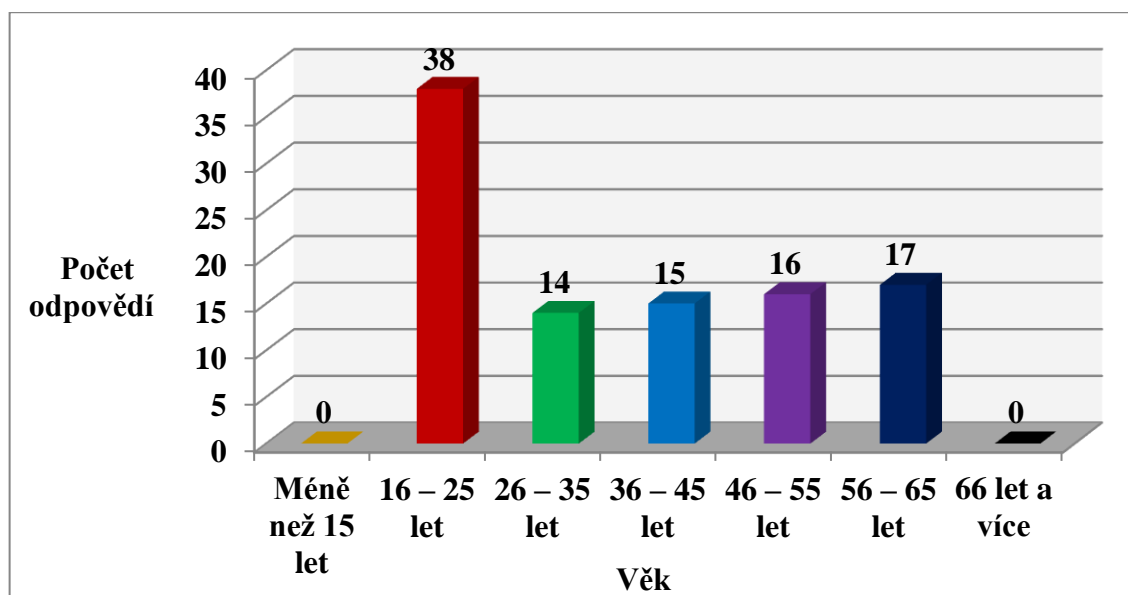
- a. Muž
- b. Žena

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku.

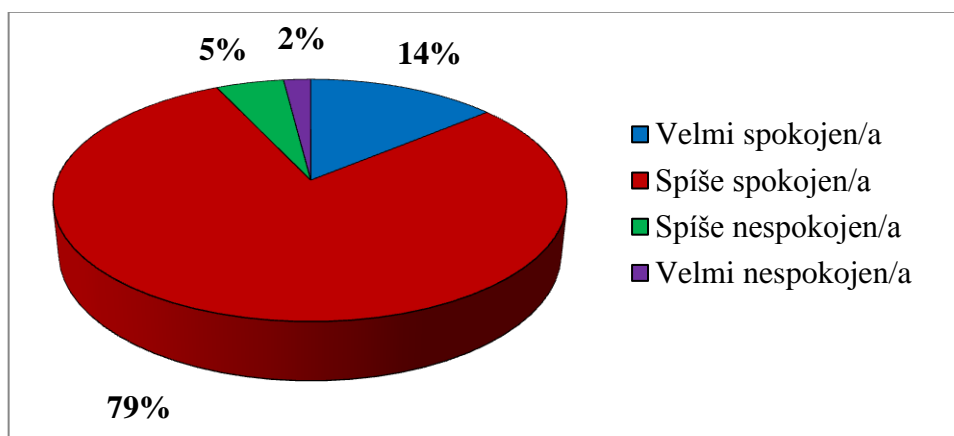
Příloha B: Výsledky dotazníkového šetření

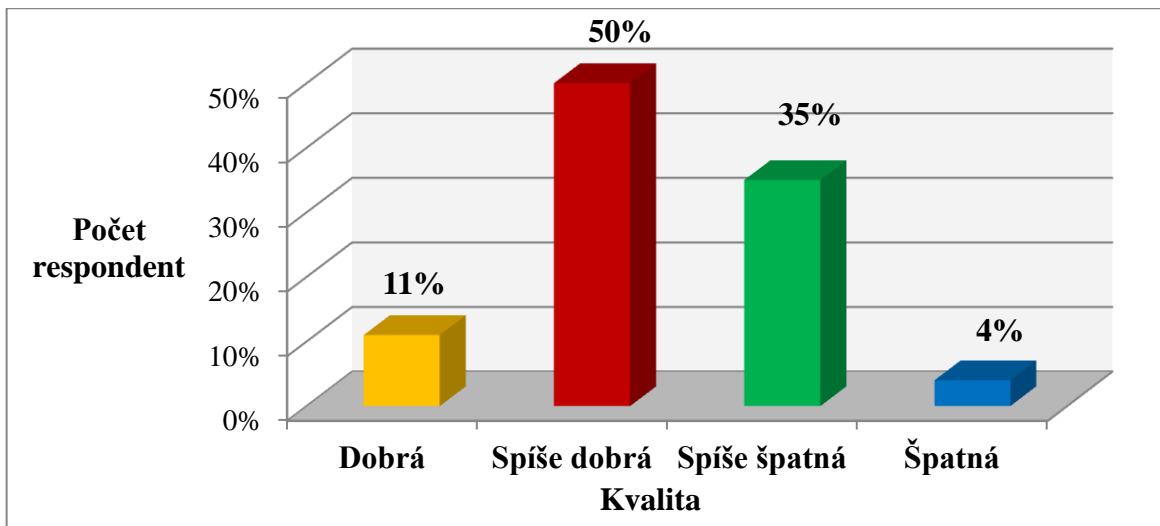
Obrázek 7: Graf popisující podíl mužů a žen na celkovém počtu respondentů

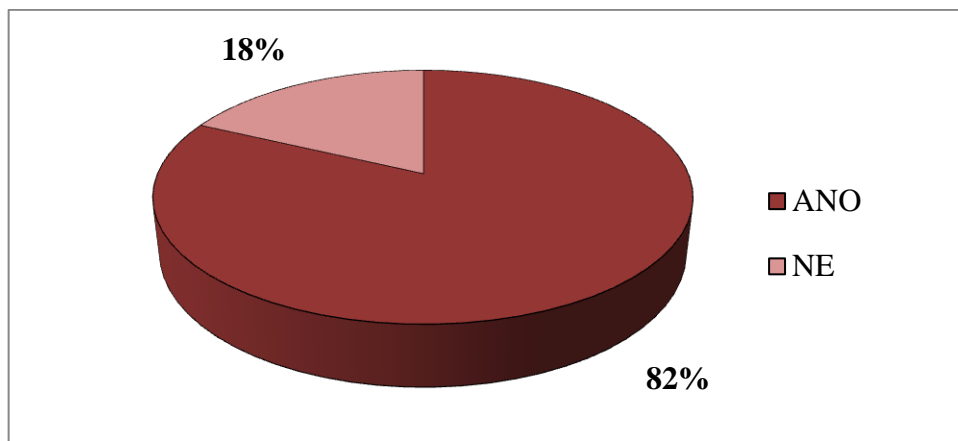
Obrázek 8: Graf popisující věkové složení respondentů

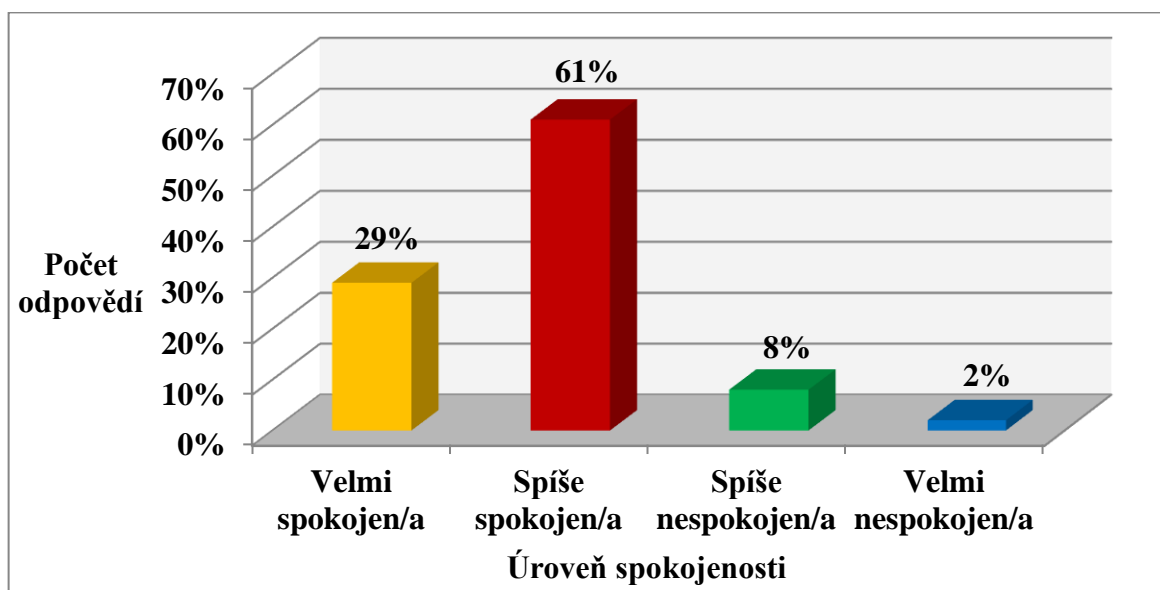
Obrázek 9: Graf popisující spokojenost občanů s obcí Pardubice jako s místem, kde žijí a pracují

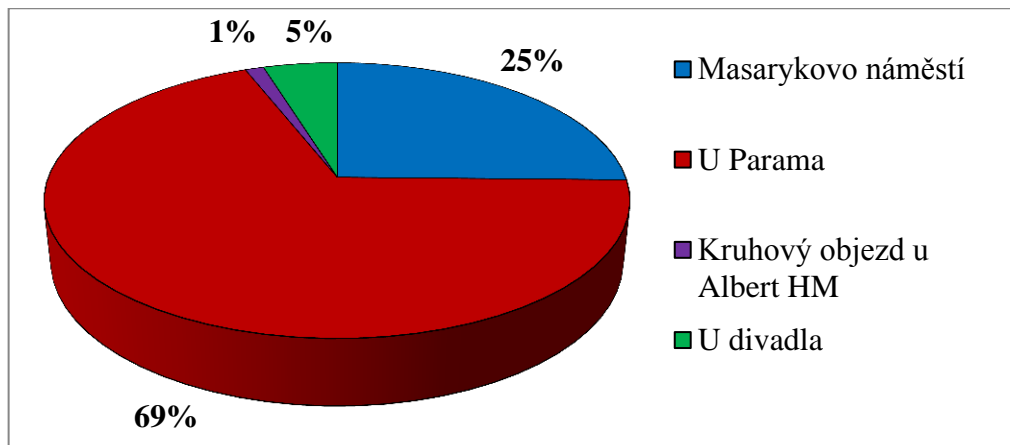
Obrázek 10: Graf popisující spokojenost občanů s kvalitou životního prostředí v Pardubicích

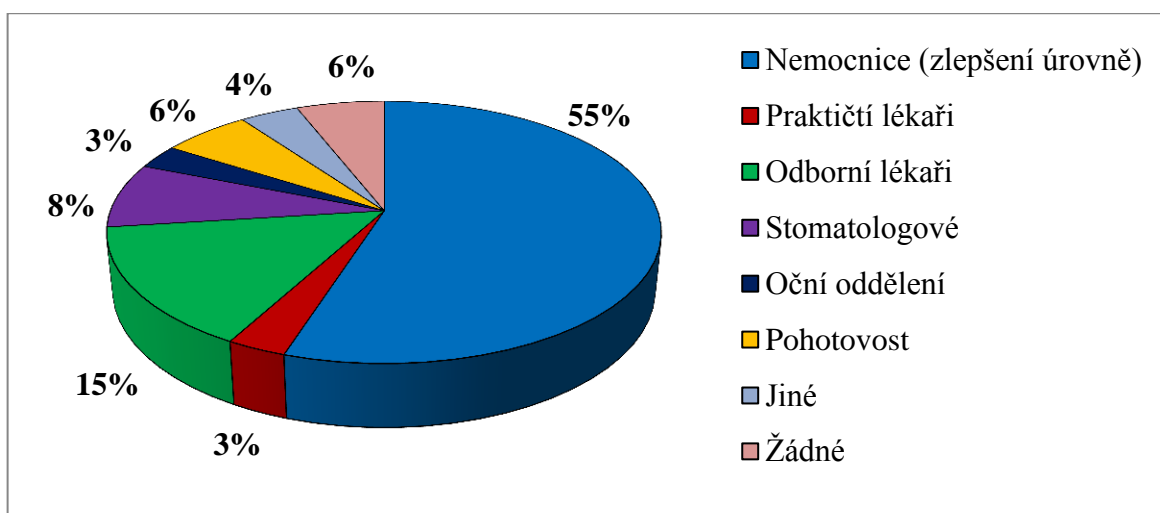
Obrázek 11: Graf popisující podíl respondentů, kteří třídí odpad

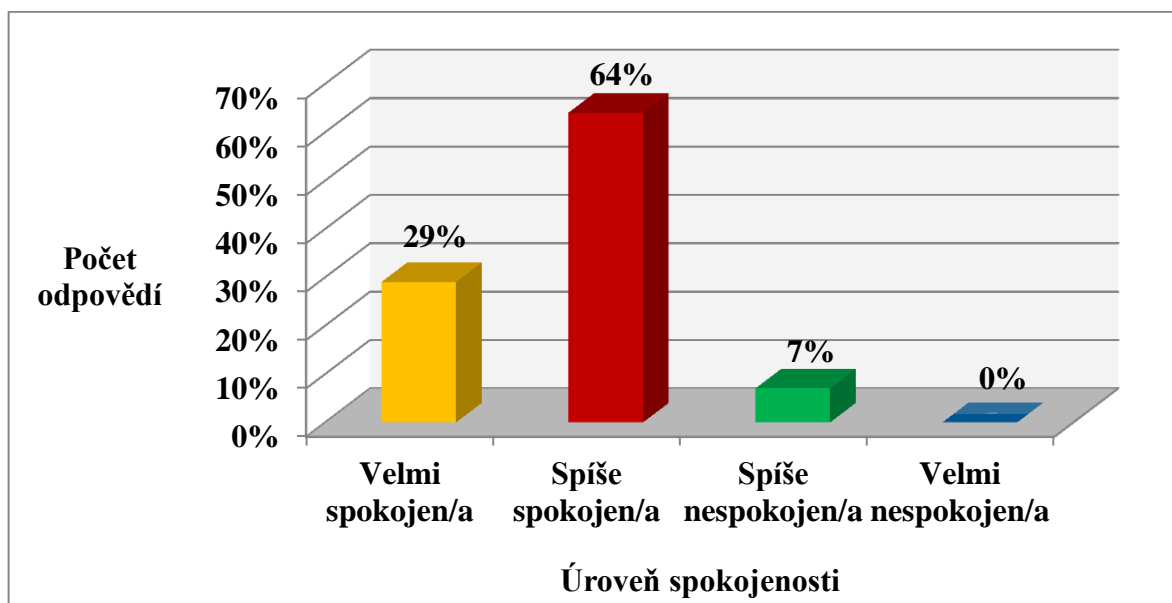
Obrázek 12: Graf popisující spokojenost se sítí obchodů ve městě

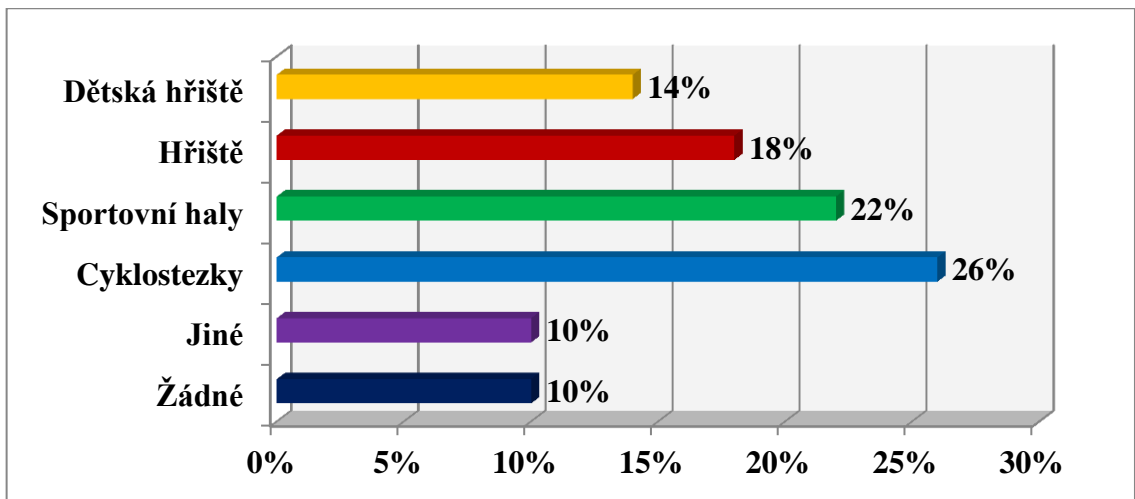
Obrázek 13: Graf popisující místa s kritickou dopravní situací ve městě

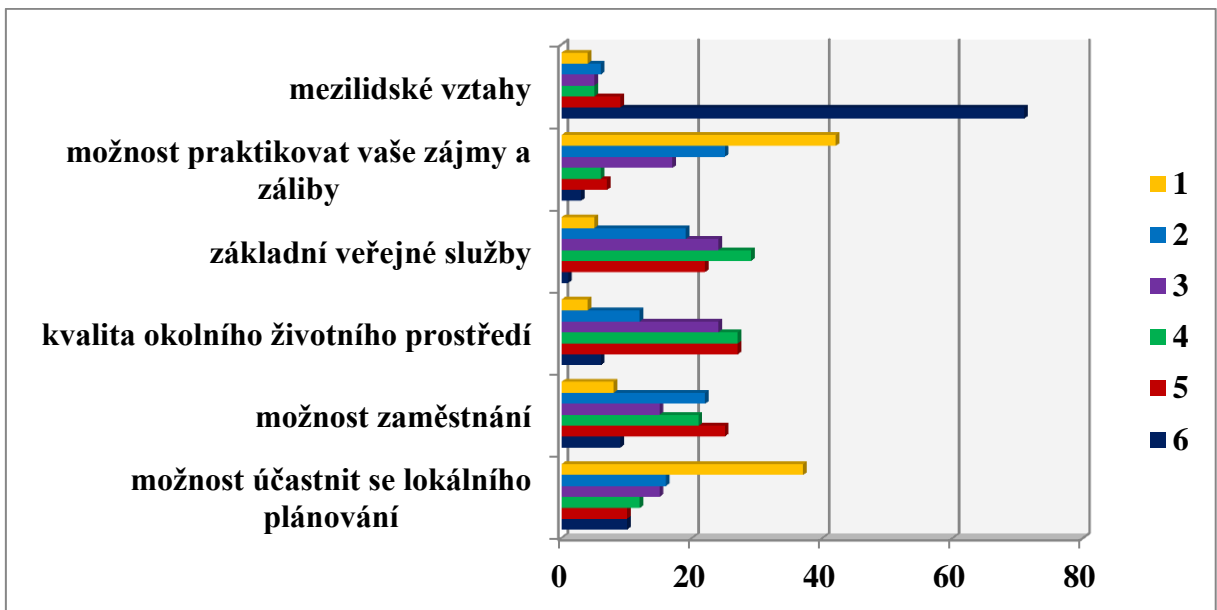
Obrázek 14: Graf popisující zdravotnická zařízení, která obyvatelům Pardubic chybí

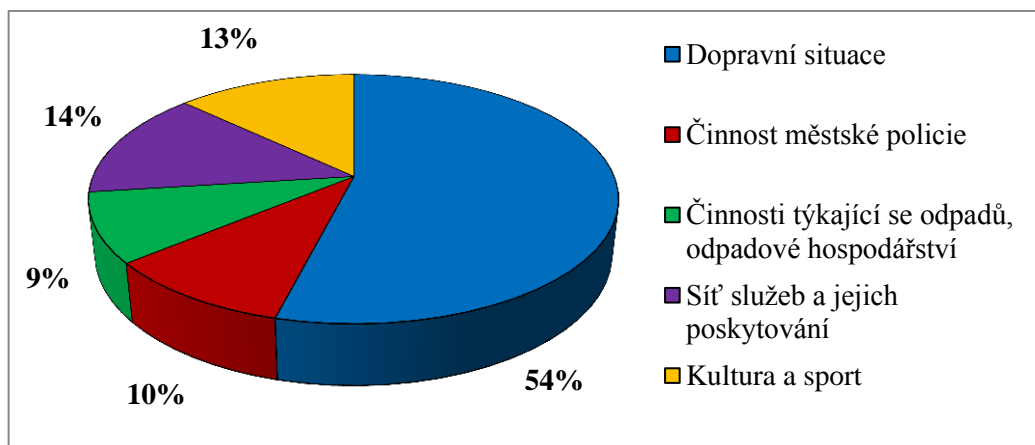
Obrázek 15: Graf popisující spokojenost respondentů s kulturním vyžitím v Pardubicích

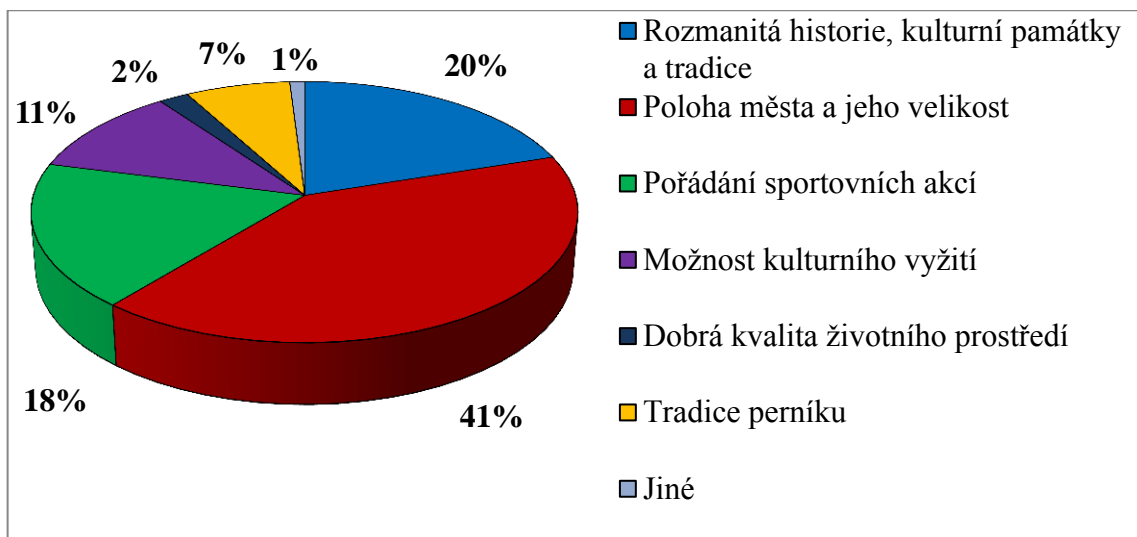
Obrázek 16: Graf popisující sportovní zařízení, které občané města postrádají

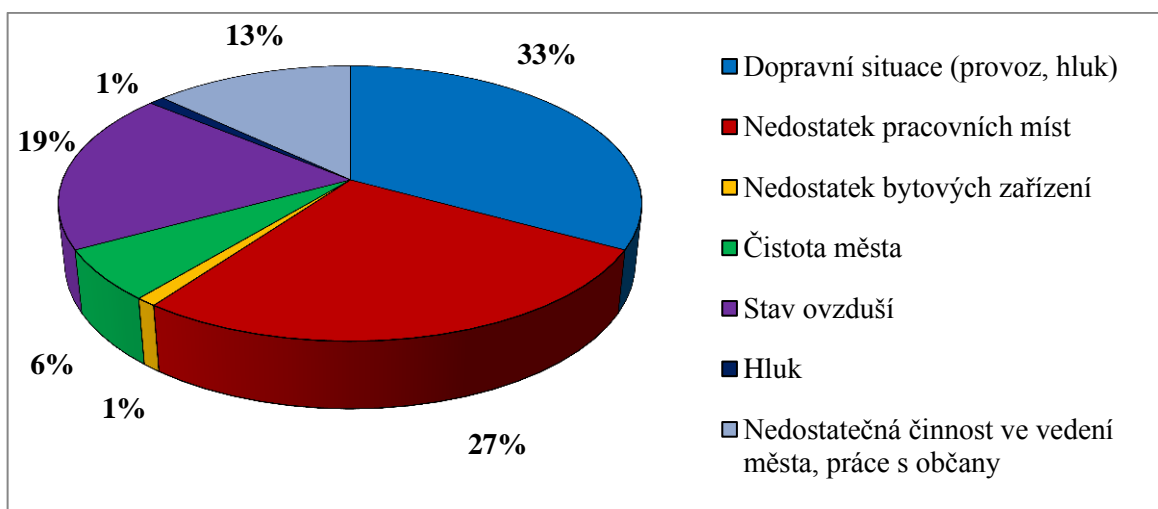
Obrázek 17: Graf popisující osobní hodnocení důležitosti respondentů

Obrázek 18: Graf popisující požadavky na zlepšení situace ve městě Pardubice

Obrázek 19: Graf popisující přednosti města Pardubice

Obrázek 20: Graf popisující nedostatky města Pardubice

Příloha C: Harmonogram prací pro komunitní plánování

Výtah ze zápisu koordinační skupiny KP ze dne 22. 3. 2012.

Cíl	Dílčí cíl	Termín	Poznámka
Přípravná fáze analytická	Sociologický výzkum	Duben - září 2012	
	SWOT analýzy	Září/říjen 2012	SWOT analýzy jednotlivých oblastí zpracované PS a SWOT analýza samotného procesu KP zpracovaná KS
Zpracování návrhu komunitního plánu	Přípravná fáze tvorby dokumentu.	Duben – září 2012;	Zpracování úvodních kapitol komunitního plánu (viz. 1.1 – 1.3)
	Zakázka zadavatele (představení cílů, zájmů a potřeb zadavatele; zpracování základního zadání komunitního plánu.	Říjen – prosinec 2012 (11. 12. 2012 jednání RmP a ZmP)	Zpracování základního zadání komunitního plánu a jeho projednání v politických kruzích (OSV, Komise pro sociální a zdrav. věci, RmP (příp. ZmP).
	Projednání cílů, zájmů a potřeb na PS a zpracování návrhu plánu pro proces konzultací	Cca prosinec 2012 - leden 2013	V návaznosti na zakázku zadavatele.
	Předložení návrhu KP SS do procesu konzultací	Únor 2013	Připomínkuje zadavatel, poskytovatelé, uživatelé služeb
Zpracování konečné verze komunitního plánu	Zpracování připomínek	Březen 2013	
	Finální grafická úprava dokumentu	Březen 2013	
	Kontrola a odsouhlasení konečné verze komunitního plánu na KS	Březen 2013	
	Projednání komunitního plánu orgány města (Komise pro soc. a zdrav. věci, RmP, ZmP)	Březen/duben 2013	